

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fő utca 3-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d h i r e k

1973. március 15.

bb 1. kállai-beszéd

pr/gg-mm szb zs -cz

1973. március 15.

rendelkezésükre bocsátjuk kállai gyulának, az mszmp pb tagjának a népfront országos tanácsa elnökének ünnepi beszédét, amely csütörtökön délelőtti hangzik el a muzeum kertí ifjusági gyűlésen. a beszéd e m b a r g ó s, csak j e l z é s r e használható fel!

x x x

- történelmi emlékhelyeink legbecsesebbjei közé tartozik ez a tér, a nemzeti muzeum előtti. egy- és egynegyed százada, március 15-én sodró erejű, forradalmi népgyűlést tartottak itt.

- több mint tizezren sereglettek össze: egyetemisták, pesti munkások, polgárok s a józsef-napi vásárra feljött parasztok. a gyűlésen a szabad magyar sajtó első termékeit osztogatták, petőfi, jókai, vasvári állott a nép előtt és közösen tették le az esküt: rabok tovább nem leszünk! innen indult el a fellelkesült tömeg, hogy kiszabadítsa börtönéből táncsics mihályt, aki egyszemélyben testesítette meg a jobbágyság, a munkásság, a nép sorsát átérző értelmiség legjobb törekvéseit.

- március 15-ét a haladásért és a nemzeti függetlenségért vívott évtizedes belső harcok előzték meg, amelynek olyan kiemelkedő harcosai voltak, mint a magyar jakobinusok, kölcsey és vörösmarty, széchenyi és wesselényi, eötvös józsef és aa fiatal kossuth. a forradalom közvetlen kitörését sietettette a forrongó európa. februárban párizs utcáin lángolt fel a forradalom, amelynek vezető ereje már a munkásosztály volt. március 13-án bécs népe kelt fel, s 15-én már pest következett. de az egész Európán végigfutó tűz nem állt meg pesten sem: 19-én berlin, majd az olasz városok felszabadulásra vágyó tömegei indultak rohamra a zsarnokság ellen.

/folyt.köv./

NK

-1-

bb 1. /kállai... 1. folyt./-szb

- március 15-e nemzeti történelmünk egyik fordulópontja. az 1848-as törvények, - közöttük a jobbágyok felszabadítása - a honvédsereg megalakulása, kossuth toborzó utjai, a győztes hadjáratok és elkeseredett küzdelmek, a habsburg-ház frónfosztása, a függetlenségi nyilatkozat elfogadása nyitánya volt annak az új korszaknak, amelyben, ha rövid időre is, de megvalósult nemzeti függetlenségünk. e forradalmi tettek megnyitották népünk előtt a társadalmi felemelkedés útját. az 1848-49-es forradalom és szabadságharc egyik tanulsága, hogy a nemzeti függetlenség és a társadalmi haladás ügye elválaszthatatlan egymástól. e célok mellett népünk akkor is kitartott, amikor körülöttünk kihunyott a forradalom lángja, s európa újra csendes lett. ez a végső helytállás emelte népünket az európai népek élvonalába. 1848 március 15-től 1849 augusztus 13-ig, a világsíri fegyverletételig mindössze 17 hónap telt el, amely bővelkedett drámai fordulatokban, s különösen befejeződése volt tragikus. a csatamezőn elesett petőfi sándornak, az agyonlőtt miniszterelnöknek, a kivégzett honvédtábornokoknak az emléke, a bebörtönzöttek, a büntetésből a császári sereg-

be besorozott negyvenezer honvéd, az emigrációba kényszerült kossuth, teleki lászló és sok-sok igaz hazafi szenvedése csak hitelesítette és elmélyítette a forradalom és szabadságharc eszméinek szépségét, igazságát és erejét.

- nemzeti történelmünk másik nagy tanulságával szintén 1848-49 gazdagított bennünket. a szabadságért és a haladásért vívott harc akkor sem hiábavaló, ha átmeneti vereséggel végződik. ez a nem egészen másfél esztendő olyan mély nyomot hagyott népünk lelkében, emlékezetében, amelyet kitörölni soha többé nem lehetett. kossuth, petőfi, táncsics forradalmi szellemének tényleges örökösei mindenkor a munkások, parasztok, haladó gondolkodású írók, művészek, értelmiségiek voltak. ők gondoskodtak arról, hogy 1848 márciusának tüze tovább lobogjon. a legmeggyőzőbb példa erre, hogy a második világháború idején, a nemzetet fenyegető katasztrófa árnyékában, a fasizmus és a háború elleni harc hívei és irányítói nyultak e forradalmi hagyatékhoz. a fasizmus ellen, a háborúból való kilépésért, a szovjetunióval és a haladó népekkel való barátság mellett a legnagyobb és leghatásosabb demonstráció ez időben az 1942-ben megalakult történelmi emlékbizottság rendezésében petőfi szobránál zajlott le. mint 1848-ban, 1942-ben is az európai reakció legveszedelmesebb ereje, ezuttal a népek függetlenségét fenyegető hitleri fasizmus ellen folyt a harc. ezt fejezte ki a tömegek elemi erejű követelése: le a fasizmussal! le a háborúval! éljen a független, szabad, demokratikus magyarország!

/folyt.köv./

NA

-2-

bb 1. /kállai... 2. folyt./-szb

1848 hagyományainak nagy mozgósító ereje volt a felszabadulás után is, amikor népi demokratikus államrendünket megalkotuk és megerősítettük. a felszabadulás után az első nemzetgyűlés debrecenben, ugyanabban a helyiségben, a kollégium oratóriumában ült össze, ahol 1848-ban a függetlenségi nyilatkozatot elfogadták. természetesen ebben a történelmi helyzetben nem volt elegendő csupán a 48-as eszmék felelevenítése. 1848 és 1945 között csaknem száz esztendő telt el. időközben a világon új eszmék születtek s jutottak diadalra. marx és engels - akik az 1848-as szabadságharc hőseinek kortársai voltak, s akik a magyar nép küzdelmét mély rokonszenvvel, nagy figyelemmel kísérték és igen nagyra értékelték - egy új társadalmi rend elméleti alapjait rakták le, amely szabadságban vált diadalmas valósággá. akkor a polgári átalakulás jelentette a társadalmi haladást, most a polgári társadalom megdöntését és a szocializmus felépítését követelte tőlünk a történelem.

- a munkásosztály a fasizmus és a háború ellen, majd a népi demokráciáért és a szocializmusért küzdve magáévá tette az 1848-49-es programot is, megtisztította a későbbiek során ráakadt reakciós nacionalista torzításoktól és diadalra vitte. ebben a harcban vált ez a történelmi örökség a munkás-paraszt és értelmiségi tömegek közkincsévé. ebben a harcban lett a magyar kommunista mozgalom nemzeti erővé, a magyar nemzeti hivatott vezetőjévé. e fejlődés következménye, hogy két dicsőséges, de elbukott kísérlet - az 1848-49-es és az 1919-es forradalom után - 1945-ben a szabadság és a haladás ígérete végre beteljesedett. népünk testvéri szövetségben a szovjetunióval és a szocialista országokkal újra, s most már következetesen és véglegesen a társadalmi haladás élvonalába került. jogos nemzeti büszkeségünk, hogy magyarország ma a haladó népek családjának megbecsült tagja és segíti, támogatja mindenütt a világon azokat a népeket, amelyek szabadságukért, nemzeti függetlenségükért, a haladásért és a békéért küzdenek.

- március 15-e az egész magyar nép ünnepe, de mindenekelőtt az ifjúságé, hiszen ezen a napon a korabeli ifjuság színe-virága szólt bele a történelembe. petőfi sándor, aki pontosan megfogalmazott költői hivatásának tekintette, hogy lángoszlopként járjon elől, s vezesse népét, itt, ezen a helyen, joggal úgy érezhette: teljesítette küldetését. vannak, akik azt képzelik: petőfi helyzete könnyű volt. látta mi a teendő, s azt cselekedte. akik így vélekednek, megfeledkeznek arról, hogy ezt a tiszta határozottságot ő sem kapta olcsón a sorstól. sőt: nagyon is megküzdött érte! nemcsak szerette, de ismerte népét. a forradalmi eszméknek nemcsak szenvedélyes, de jól képzett harcosa volt. kortársai közül kevesen láttak olyan élesen, s voltak olyan kérlelhetetlenek a harcban, mint ő. /folyt.köv./

NA

bb 2. /kállai -... 3. folyt./-szb

abban, hogy mindig igaz emberként, forradalmárként cselekedett, a nép szeretete, kora haladó eszméinek mély ismerete, Lánoki tenetsége vezérelte. a nemes emberi tulajdonságok: a tiszta emberség, a becsület, a következetesség, a haladó eszmék iránti fogékonyság, a nép szenvedélyes szeretete azonban nincs egyetlen korszakhoz vagy történelmi helyzethez kötve. aki erre kötelezi el magát, a saját világában ugyanígy teljesítheti vállalati feladatát. igaz, vannak korok, amikor ez súlyos következményekkel jár. ez jutott osztályrészül az 1848-49-es forradalom hőseinek is. má nem kell ilyen messzire visszamennünk történelmünkben. elegendő, ha azoknak a mártiroknak az emlékét idézzük, akik a faszizmus hosszú és emberi önértéket tiprű, súlyos korszakban vállalták a küzdelmet eszméikért. a mi generációnk legjobbjai: rózsza ferenc, schönherz zoltán, ságvári endre, bajcsy-zsilinszky endre azért harcoltak, azért áldozták életüket, hogy eljőjön a béke, az alkotó munka korszaka.

- öröm azzal a tudattal végignézni az önök derűs, fiatal sorogán, hogy az itt összegyülekezettek már nem tudják és nem is fogják soha megtudni, mit jelent elnyomatásban és üldöztetésben élni. a nép szeretetét, a helytállást most másként, elsősorban munkával, tanulással kell igazolniok. bizonyára akadnak, akik ezt nem érzik elég vonzóknak, nagyszerűnek és felemelőnek. pedig a béke, az építés munkája - ha tetszik: romantikája - méltó leginkább az emberhez. hatni, alkotni, gyarapítani - ez a mi legfőbb és legszebb kötelességünk! eddig minden generációnak kijutott a munkából, a küzdelemből. önök más, de semmivel sem könnyebb körülmények között a történelem eddigi legnagyobb tenniavalóját kapták a sorstól osztályrészül: az önök előtt járó generációval együtt a szocializmus teljes felépítésén munkálkodhatnak. közben nem szabad megfeledkezniük arról sem, hogy a világon még száz- és százmilliók küzdenek az imperialista agresszió, a gyarmati rendszer ellen, nemzeti függetlenségükért, felszabadulásukért, hogy ők is elindulhassanak azon az uton, amelyen járva mi már nagy eredményeket értünk el. azt, hogy az egyes népek életében ez a pillanat mikor következik be, nem tudjuk. azt azonban kétségtelenül tudjuk, hogy korunk nagy társadalmi eszméjének diadalra juttatása, a kommunizmus megvalósítása elsősorban a mai ifjúság nagyszerű feladata. ezt megteremtési tervek és álmok, munka és hősiesség nélkül lehetetlen.

- március 15-e nem egyszerűen csak ünnepi alkalom a szocializmust építő magyarországon. 1945 óta a magyar munkásosztály, a magyar dolgozók március 15-e forradalmi eszméire nemcsak emlékeznek, hanem cselekedeteikkel vállalják is ezt a forradalmi örökséget.

/folyt.köv./

NA

-4-

mbb 1. /kállai -... 4. folyt./-szb

március 15-e jelentős szerepet tölt be nemzeti önismeretünk erősítésében, népiünk történelmi tudatának és szocialista hazafiságának gazdagításában is. a sors véletlenje úgy hozta, hogy március 15-ét követi március 21-e, a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulója, majd április 4-e, népiünk teljes és végleges felszabadulásának ünnepe. e nagy sorsofordulók számunkra történelmileg és érzelmileg is így kapcsolódnak össze.

- népiünk történetének ezen az emlékhelyén, a nagy korok nagy eseményeire visszatekintve, ünnepélyesen fogadjuk meg, hogy azok a fejezetek, amelyeket mi most írunk és írni fogunk a legjobb tradíciókhoz kötődnek, szépek és dicsőségesek lesznek. fogadjuk, hogy hűségesen szolgáljuk hazánkat, a magyar népköztársaságot! fogadjuk, hogy állhatatosan dolgozunk a szocializmus teljes felépítésén! fogadjuk, hogy mindenkor áldozatkészen támogatjuk a szabadságukért, függetlenségükért, a békéért harcoló népeket!

/anti/

..-

bb 2. az idén a kvassay utig készül el a soroksári ut - forgalomelterelés az utvonalon

i don/ny zs -cz

1973. március 15.

két szakaszban építik újjá a soroksári utat. az 1973-as feladatokról szólva a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága elmondta, hogy a forgalmas utvonalat az idén a kvassay utig hozzák rendbe. jelenleg a soroksári ut és a kvassay ut kereszteződésében építik a hév-szerelvények és a 2-es villamosok új végállomását, ahol jelzőlámpa irányítja majd a forgalmat. a hév-és a villamos-végállomást gyalogos aluljáró köti össze. a villamosokkal kapcsolatban elmondták, hogy a 2-esek betétfaragatot kapnak. a „régis”, 2-esek továbbra is a boráros térig, a 2/a jelzésűek pedig meghosszabbított utvonalon, a soroksári uton végig, a kvassay utig járnak majd. a soroksári ut átépítése után a hév, mint elővárosi gyorsvasút közlekedik. az 1973-as év, illetve az azt követő időszak feladata a mester utcai villamos végállomás átépítése és korszerű jelzőlámpás csomópont kialakítása a hámán kató utcai kereszteződésben.

a következő hetekben a soroksári ut építési munkálatai miatt elterelik a forgalmat; a soroksári utnak a máriássy utca és a földvári utca közötti szakasza - a városhatár irányában egyirányú lesz. az utvonalon visszafelé: soroksári ut - földvári utca - gubacsi ut - máriássy utca - soroksári ut - boráros tér. a forgalomelterelés időszakában az utóbbi utvonalon közlekedő járművek kapnak elsőbbséget.

/folyt köv/

-5-

NA

bb 2. / az idén.....folyt/ny

1974-től, a munkálatok második szakaszában a soroksári utnak a határ ut - nagy sándor utca, a nagy sándor utca- kelebiai hid, a kelebiai hid- hősök tere közötti szakaszát építik ki, ehhez kapcsolódik a marx károly ut - ócsai ut - haraszi ut találkozásánál lévő csomópont kialakítása, illetve az ócsai uti felüljáró megépítése. a munkálatokkal egyidőben korszerűsítik, szélesítik majd a gubacsi hidat.

a soroksári ut egyébként 2x2 sávós lesz, de a nyomtávok mellett, az utvonal szélén parkolásra, rakodásra is lesz lehetőség. a soroksári ut keleti oldalán külön 5.5 méteres szervíz-utat is kiépítenek. a soroksári ut átépítése, korszerűsítése várhatóan a negyedik ötéves tervidőszak végére fejeződik be./mti/

--

bb 3. kétmillió idegenforgalom magyarországi és lengyelország között öt év alatt

i kg/mm/ny 1e -cz

1973. március 15.

idén ötödik éve, hogy az orbis lengyel idegenforgalmi tájékoztató iroda fiókküzlöt nyitott budapesti a vörösmarty téren. azóta az iroda szervezésében - vagy más uton - másfél millió lengyel járt hazánkban, számuk évente 20-30 ezerrel nő. tavaly már 600 ezer lengyel utas töltött hosszabb-rövidebb időt az országban, ugyanakkor több mint 100 ezer magyar turista keres- te fel a lengyel vidékeket. öt év alatt egyébként mintegy fél- millió magyar turista járt a baráti országban.

az orbis idén új színes propagandaanyagot készített a lengyelországba készülő magyar turisták tájékoztatására. a tapasztalat szerint általában az ősi krakkó, a még nyár elején is havas zakopane, továbbá varsó és a tengerpart a magyar turisták uticélja. pedig ezek mellett még több, turistáink által fel nem fedezett lengyel táj várja idén is az érdeklődőket. a mazuri tavaknál például ideális sátorozóhelyek, evezési lehetőség kínálkozik, poznan mellett pedig ritka látványosságként egy 2500 éves ősszláv favár áll, amelyet most rekonstruáltak. a białowiezi vadonban 230 bölény él, ez a világ legnagyobb bölényrezervátuma. a különlegességeket kedvelők a dunajecen turistatutajon is utazhatnak.

/folyt köv/

-6-

MT

bb 3. / kétmillió.....folyt/ny

az idén hazánkba látogató lengyeleknek is, számukra még alig ismert üdülési lehetőségek kínálkoznak, mint például héli- viz, harkány és hajduszoboszló. az orbis is támogatja a testvér- városoknak például tarnow- kiskörös, opole-székesfehérvár, vagy kielce-zalaegerszeg fejlődő kapcsolatait, amelynek keretében egyre több látogató ismerkedhet meg a baráti nép életével, nevezetességeikkel. ez évben is várhatóan népszerű lesz a krakkó-keszthely között tavaly indított vonatjárat./mti/

--

bb 4. sárközi himestojás kanadába

vid/ká/ny -cz

1973. március 15.

kanadai megrendelésre készül himestojás a sárközi népmű- vészeti szövetkezetben. husvitra 200 sárközi himest küldenek montrealba. a decsi központi szövetkezet tagjai az idén a ta- valyinál több, mintegy 12.000 színpompás himestojást készítenek. ezek egyharmada exportra, zöme pedig a hazai boltokba kerül. a tapasztalatok szerint a himestojás kedvelt ajándéktárgy, nem- csak husvétkor, de egész éven át szívesen vásárolják itthon és külföldön egyaránt./mti/

--

bb 5. újjáválasztják a kisz csaknem százezer tisztségviselőjét - év végén járási, városi és kerületi küldötttervezetek

i pr/tr szb zs -cz

1973. március 15.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség szervezeti szabály- zata szerint az idén esedékes a kisz alapszervezeti vezetőségének és csúcsvezetőségek, a kisz-bizottságok, valamint a járási, a vá- rosi és a kerületi bizottságok, illetve a pénzügyi ellenőrző bi- zottságok újjáválasztása. a kisz kb intéző bizottsága a közelmúlt- ban úgy határozott, hogy a választásokat a felsőfoku tanintézetek- ben március 15 és április 30, a középfoku tanintézetekben április 15 és május 20, a dolgozók kisz szervezeteiben pedig szeptember 15 és november 5 között kell megtartani. a járási, a városi és a kerületi küldötttervezeteket november 5-20 között tartják.

/folyt.köv./

NA

-7-

bb 5. /ujjáválasztják a ... 1. folyt./-szb

a tagsági könyvek elmúlt évi érvényesítése, a különböző akcióprogramok végrehajtását értékelő beszámoló taggyűlések és az ideai alapszervezeti programok kialakítása egyaránt bevezetői a választási felkészülésnek - tájékoztatták az mti munkatársát a kisz központi bizottságának illetékesei. a választási felkészülés legfontosabb politikai céljai közé tartozik, hogy a kisz-szervezetek és bizottságok mozgósítsák a fiatalokat a párt x. és a kisz viii. kongresszusa, valamint a párt központi bizottságának elmúlt év novemberében hozott határozatainak teljesítésére, járuljanak hozzá a társadalmunk előtt álló politikai és gazdasági feladatok megértéséhez, elfogadtatásához és végrehajtásához. az eszmei és politikai nevelőmunkának továbbra is szolgálnia kell az ifjúság marxista-leninista világnézetének, szocialista tudatának kialakítását, és elmélyítését. jó alkalom erre a forradalmi ifjúsági napok évfordulóinak - március 15, március 21, április 4 - megünneplése, s a forradalmi hagyományokhoz méltó megemlékezés petőfi sándor születésének 150., valamint az 1848-49. évi polgári demokratikus forradalom és szabadságharc 125. évfordulójáról. az ifjúság internacionalista nevelésének újabb lendületet ad majd a x. berlini világifjúsági és diáktalálkozóra való készülődés. az ifju kommunisták fontos feladata a fiatalok politikai, közéleti kativitásának erősítése. a kisz-szervezeteknek és bizottságoknak nagy szerepet kell vállalniuk a tavaszi tanácsi választások előkészítéséből és megrendezéséből, támogassák a fiatal tanácstagjelölteket, segítsék munkájukban a megválasztott ifju tanácstagokat.

1973-ban ujjáválasztják a kisz csaknem százezer tisztségviselőjét: a választási felkészülés során arra kell törekedni, hogy erősödjön a szövetség politikai-kommunista jellege. hatékonyabbá válják az ifjúsági rétegek szerint differenciált kisz-munka, fejlődjenek az állami és társadalmi szervekkel az ifjúság szocialista nevelése érdekében megvalósuló együttműködés. az alapszervezetekben tovább szilárduljon a szervezeti élet rendje, és fegyelme.

az alapszervezeti vezetőségek, a csucszervezetek és kisz-bizottságok ujjáválasztása során javítani kell a vezetés színvonalát. olyan ifjúsági vezetőköt kell választani, akik készek és képesek kommunista szellemben nevelni, a szocializmus építésére mozgósítani a fiatalokat, megfelelően ismerik a párt politikáját, képviselni tudják az ifjúságot az állami és a társadalmi szervek előtt, erkölcsi-politikai magatartásukkal kiérdemelték a kisz-tagok bizalmát, lelkesedésükkel és fiatalos lendületükkel kivívták elismerésüket, felkészült és népszerű ifjúsági vezetők. /folyt.köv./

NA

bb 5. /ujjáválasztják a... 2. folyt./-szb

törekedni kell arra, hogy a megválasztott vezetőségek összetétele tükrözze a választók, a tagság réteg- és életkor szerinti összetételét. a választások eredményeként a kisz vezető testületeiben növekedjen a fizikai dolgozók - falun különösen a husz éven felüliek, - a fiatal párttagok, a honvédségtől leszerelt fiatalok, a leányok és fiatalasszonyok aránya. fejlődjenek a vezetés színvonala, a testületi tagok felelősségérzete és aktivitása.

a választásokat askisz-tagság jogainak tiszteletbentartásával, a demokratizmus biztosítása mellett - minde n tiznél nagyobb taglétszámú szervezetben - titkosan kell megtartani. a tiz főnél kisebb alapszervezetekben a választás nyílt szavazással történik. /mti/

--

bb 6. dokumentumfilm készül pest megye petőfi emlékhelyeiről

vid-gö-ká szb -cz

1973. március 15.

pest megyében több mint harminc petőfi emlékhelyet tartanak nyilván. a tiz legjelentősebb helységről film készül. az aszódi diákevek helyszínétől, dömsödön, pencen, vácon, visegrádon át a kutyakaparó csárdáig felvegőgéppel követik a költő utját. a mintegy 20 perces filmet a megyei goldmann györgy filmstudio tagjai forgatják, s azzal előreláthatólag májusra készülnek el. a dokumentumfilmet a megye iskoláiban mutatják be. /mti/

--

bb 7.

-9-

bb 7. /,,vizes blokk,,... 1. folyt./-szb

különös figyelemmel keresik az időtálló és jóminőségű, ugyanakkor nem túlzottan költséges homlokzati felületvédő, színező anyagokat, habarcsokat. kísérletképpen jónéhány lakóházon használták már az importált felületvédő anyagokat, például a stollagen-t, a murovit-t és a terranovát. a fővárosi 1-es számú építőipari vállalat az elmúlt esztendőben 46 000 négyzetméternyi korszerű, tetszetős homlokzatot készített.

az ingatlankezelő vállalatokhoz mind gyakrabban érkeznek olyan panaszos levelek, amelyekben kéményszrukosodás miatt kérnek gyors segítséget. ez a korszerű tüzelőanyagok kellemetlen mellékhatása, ezért idejében meg kell találni megszüntetésének legjobb módjait. a tanácsai építőipar műszaki fejlesztői a külföldön már általánosan alkalmazott ugynevezett gégecsöves bélések elhelyezését javasolták, miután azonban ez a módszer több érdekelt hatóságnál még nem kapott zöld utat, más ,,gyógyszerek,, után is kutatnak.

a felújítási munkák egyik legkritikusabb, a lakókat legjobban zavaró mozzanata a fűdémcsere. ma még a fűdém gerendáinak kicserélése műszakilag is, technikailag is sokszor nagyon komoly feladat: gyakran szűk helyen, az ablakokon keresztül kell a magasabb emeletekre is felhuzni a méterenként 80 kilós előregyártott vasbeton-gerendákat. a szakemberek most új, utólag is könnyen elhelyezhető, az eddigieknél lényegesen kisebb súlyú elemekből alakítottak ki fűdémcserekezetet. az építőanyagiparral, valamint a műszaki kutató-tervezőintézetekkel, vállalatokkal kooperálva hozták létre, a ,,fert,, rendszerű fűdém típust, amelynek előnyec közül talán a legfontosabb, hogy két ember is igen könnyen szállíthatja minimális súlya miatt. az alul, felül sík fűdém könnyű, jó hő- és hangszigetelő, jól tartja az alsó vakolatot. a kísérletek tapasztalatai szerint ezt a korszerű fűdém típust néhány éven belül már tömegesen lehet felhasználni.

ma még kísérleti stádiumban van, de egy-két éven belül már speciális felújítási, korszerűsítési célokra is alkalmazható a fűdémcsoba, wc, mosdó-berendezéseket tartalmazó vizes blokk térelem. a felújítások során a komfort-nélküli lakásokat ezzel az egyszerű megoldással lehet majd korszerűsíteni. még egy technikai újdonság: az ingatlankezelő vállalatok megkezdték a lyukas, lógó ereszcatornák leszerelését, helyükre jóval nagyobb élettartamu alumínium és műanyag csatornák kerülnek. az elmúlt esztendőben 156 kilométernyi új esőcsatornát szereltek fel, ebből 104 kilométer készült alumíniumból. /mti/

--

-10-

^(szert) bb 7. ,,vizes blokk,, a komfort nélküli lakások felújítására - műszaki-technikai újdonságok a tanácsai építőiparban és az ingatlankezelő vállalatoknál

i pr/tr szb zs -cz

1973. március 15.

egy sor műszaki-technikai újdonság kísérleti darabjaival, s - próbaként - számos új anyaggal dolgozik a budapesti tanácsai építőipar és valamennyi fővárosi ingatlankezelő vállalat. a felújítási, állagvédelmi munkákkal szemben támasztott gazdaságossági és minőségi igények sürgetik az új technika, az új anyagok alkalmazását - számos területen óar örvendetes eredményekről lehet beszámolni.

/folyt.köv./

NA-

-9/av-

bb 8. butorkárpit, padlóburkoló, falburkoló japán eljárással -
uj termékkel bővítí választékát a hungária műanyagfeldolgozó
vállalat

t bé/gg/ny 1e -cz

1973. március 15.

uj termékkel bővítí választékát a hungária műanyagfeldolgozó vállalat. japán eljárás alapján és japán gépekkel, berendezésekkel megkezdtek a habszerkezetű pvc gyártását. ez a különleges, nagyszakítószilárdságú, rugalmas anyag számos iparágban hasznosítható. az első 800 000 négyzetméternyit butorkárpitnak, bórdiszmnék szánják, de ezzel egyidőben megkezdtek a pvc padlóalátét előállítását is, amely a korszerű házgyári építkezéseknél teszi kellemesebbé a lakásokat; jól szigeteli a hangot, ugyanakkor kopásálló is. ezzel a termékkel jelentős deviza kiadástól mentesítik a népgazdaságot, hiszen eddig az értékes padlóburkolót japánból, franciaországból, ausztriából szerezték be. az új padlóburkoló már teljes egészében hazai alapanyagokból készül, a szükséges pvc-t a borsodi vegyikombinát, a lágyítókat az egyesült vegyiművek szállítja. a hungária műanyagfeldolgozó vállalat ebben az évben több mint félmillió négyzetmétert ad át az építőiparnak, 20 százalékkal olcsóbban, mint amennyibe az import ára került. a gyártó kapacitás tovább bővíthető, s az igények szerint akár évi 2 millió négyzetméterig emelhető.

a műszaki fejlesztési szakemberek már kidolgozták a habszerkezetű pvc alkalmazásának legújabb lehetőségét is. a kísérleti üzemekben 16 színvariációban elkészítették a különleges falburkolókat, amelyek szintén a házgyári épületeknek alkalmazhatók a leggazdaságosabban, hiszen akár vakolás nélkül is ráragaszthatók a betonelemekre. a pasztellszínű falburkolók gyártását 1974-ben kezdik meg./mti/

bb 9. csak ,, kiváló árukat,, gyártanak

vid/ká/ny -cz

1973. március 15.

a kiváló áruk fórumának gyakorlatában bizonyára kevés példa akad arra, hogy valamely üzem minden termékével elnyerje a ,, kiváló áru,, cím, illetve a jellegzetes háromszögletű embléma viselésének jogát. ilyen a szegedi medikémia szövetkezet, amely kizárólag autópólási cikkek gyártására tért át.

/folyt köv/

-11-

KA

bb 9. / csak „kiváló árukat, ... folyt/ny

műszaki dolgozók, vegyészek, valamint szegedi egyetemi kutatók együttműködésével már nyolcféle „autós, cikk gyártási módját dolgozták ki. közülük hatot már sorozatban készítenek, s ezek mindegyik elnyerte a „kiváló áru,„ címet. a legnagyobb

a sikere a különleges fékfolyadék, amelynek érdekessége, hogy a legtöbb másfajta fékfolyadékkal keverhető. ebből, valamint a fagyálló hűtőfolyadékból együttesen egymillió litert hoztak forgalomba egy év alatt.

az üzem újdonságai között szerepel az ugynevezett „száraz kézmosó,„ a tubusból kinyomható krémszerű anyag pillanatok alatt eltávolítja a szennyeződést a motorjavítással bajlódó autós kezéről,„ érdeklődésre tartha számot - a csuszásgátló spray is, amelynek használatával fokozódik a kerékgumi tapadékonysága, tehát csökken a téli balesetveszély. /mti/

-12-

bb. 10. új berendezések a csipkegyárakban - megkészszerződik a függönygyártás

1 ol/pá/e 1e -cz

1973. március 15.

az egyes textiltermékek árának március 1-1 leszállítása érintette a különféle függönyöket is. hogyan készültek fel az iparvállalatok a kereslet várható növekedésére? - a kérdésre kántor László, a rövidáruipari egyesülés elnöke elmondotta az mti munkatársának, hogy a boltok ellátásában nem lesz fennakadás. az egyesüléshez tartozó három vállalat: a paszományárugyár, a Lőrinci szalag- és csipkegyár és a gardénia csipkefüggönygyár már eddig is számos új gépet állított munkába, de még további kapacitásnövelő fejlesztést terveznek. az utóbbi hónapokban például több új modern, magas fordulatszámú hurkológép érkezett az nszk-ból a paszományárugyárba, és győrtött, ahol mindhárom vállalat termékeit kikészítik, tervbe vették egy nagykapacitású kikészítő berendezés beszerzését is.

a három vállalat jelenlegi, évi 5-6 millió négyzetméternyi össztermelését a tervek szerint a következő 6-8 év alatt 10-12 millió négyzetméterre növelik, de már az idén is jóval több függöny készül, mint tavaly. a belkereskedelem emellett igénybe vesz választékbővítő importot is. a függöny ugyanis manapság kevesebb cikk, ami nemcsak az új lakások egyre növekvő számával, hanem a fejlődő lakáskulturával is magyarázható. a jelenlegi termelést alapul véve azonban az egy főre jutó függönytermelés, illetve felhasználás még jóval alatta marad akár az ndk, csehszlovákia, akár a fejlett nyugati országok átlagának.

a hazai függönygyárak terméklistáján a praktikus követelményeknek és a modern izlésnek megfelelően, egyre nagyobb helyet foglalnak el a szintetikus gyártmányok, s mind kevesebb készül a pamutalapú, munkaigényesebb, hagyományos klöplli, bobinett, illetve gallon-termékekből. a korszerű gyártmányválaszték további bővítésének, a mintázat sokféleségének biztosítására az újonnan beszerzett gépekhez egyidejűleg mintakártyákat is vásárolnak; nem kell tartani attól, hogy egyforma függönyök kerülnek minden lakásablakra.

egyébként, mint azt az egyesülés elnöke elmondotta, a jelenlegi árleszállítás - számba véve a kereslet várható alakulását - a jövő év végéig mintegy 100 millió forintos megtakarítási lehetőséget nyújt a vásárlóknak. /mti/

8.05/e

10 gus

- 13 -

bb. 11. hazai és külföldi tanulmányutakra indulnak a pest megyei mezőgazdasági szakemberek

vid/gö/e ká -cz

1973. március 15.

a mezőgazdaság időszerű teendőinek szem előtt tartásával állította össze ideai munkatervét a magyar agrártudományi egyesület pest megyei szervezete. tervük az, hogy minél több előadást, tapasztalatcserét tartsanak a szarvasmarha tenyésztésről, a zöldség és cukorrépa termesztéséről, a szőlők rekonstrukciójáról, a talajjavításról, a műszaki fejlesztés, gépesítés módszereiről. a szakosztályok a különböző termőterületeken tartott rendezvényeikkel elsősorban a helyi problémák megoldását kívánják elősegíteni. az egyesület megyei szervezete ezenkívül több tapasztalatcsere-látogatást szervez bács, békés és csongrád megyékbe, valamint a baráti országokba. a szovjet, bolgár, lengyel és jugoszláv gazdaságokat felkereső pest megyei szakemberek elsősorban a fajtanemesítés, a talajjavítás, az állategészségügy, a növényházak gépesítése módszereivel ismerkednek meg. /mti/

bb. 12. a szegedi házgyárban elkészült a kétezredik lakás

vid/e ká -cz

1973. március 15.

a szegedi házgyár - a próbatermelés időszakát leszámítva - egy éve készíti nagy sorozatban a paneleket. eddig 2 000 lakás elemei kerültek ki az üzemből. tulajdonképpen a szegedi olajmező szomszédságában tervezett új lakónegyedben építettek belőlük öt- és tízemeletes lakóházakat.

az esztétikus városkép érdekében többféle épülettípust alkalmaznak, ezért sokfajta épület elemeket kell egyszerre elkészíteni, illetve az építkezés színhelyén összeszerelni. a gyártás és a szerelés ütemét tehát szigorúan össze kell hangolni. ez egybeesik az azt is jelenti, hogy a házgyári tárolóterén nem halmozódhat fel sok előregyártott elem, ugyanakkor egy percre sem állhat le az építkezés a házgyár esetleges elmaradása miatt. a bonyolult gyártási-szerelési tevékenység összehangolására elektronikus számítógépeket is igénybe vesznek.

a magasszintű munkaszervezés, a jó területelőkészítés ellenére, szeged még nem nyújt lehetőséget a házgyár teljes kihasználására, ezért „besegítenek”, más közeli városok, így kecskemét, szentes, csongrád, sőt a határon túli szabadka lakásépítkezésébe is. a bács megyei építőipari vállalattal erre az évre 400 lakás szállítására kötöttek megállapodást. ennek értelmében eddig száz lakás elemeket küldtek a szomszéd megye székhelyére. a szabadkai városi tanáccsal évi 150-200 lakás szállításáról folytatnak tárgyalásokat. /mti/

8.15/e

- 14 -

bb. 13. újabb óriáscsarnok a nagykanizsai fényforrásgyárban

vid/e ká -cz

1973. március 15.

újabb óriás, több mint 6 000 négyzetméter alapterületű munkacsarnokkal gyarapodott az egyesült izzó nagykanizsai fényforrásgyára. ez a munkahely módot ad a gyáron belüli termelés- és munkaszervezésre, a termelőegységek és berendezések korszerű átalakítására. az újonnan elkészült csarnokban megkezdődött az automata és félautomata gépek szerelése. a gyárvezetők szerint az új csarnok üzembehelyezésével 1973-ban 44 százalékkal növekszik a nagykanizsai fényforrásgyár termelése. /mti/

bb. 14. évente több mint 800 hektár erdőt újítanak fel a bakonyban és a balaton-felvidéken

vid/e ká -cz

1973. március 15.

a balaton-felvidéki erdő- és fafeldolgozó gazdaság ugynevezett hidegágyakban neveli az erdők és parkok felújításához szükséges facsemetéket. az erdőgazdaság bakonyszentlászlói, devcséri, keszthelyi és sümegi csemetekertjeiben így állítják elő az évi több mint 800 hektár erdő felújításához szükséges facsemetéket. tíz méter hosszú és másfél méter széles, cseréppel lerakott ágyásokat képeznek ki, amelyekben 15 centiméter vastagságú perlitréteget terítenek szét. a növények kikeléséhez és fejlődéséhez szükséges tápanyagot - különféle tápsókat és nyomelemeket - az ágyások között lévő öntözőrendszeren át juttatják a növényekhez.

a tapasztalatok szerint a cser, a bükk és a tölgyfa csemeték egyéves vegetáció után is erős gyökereket hajtottak és oly nagyra nőttek, hogy közvetlenül - külön iskolázás nélkül - kiültethetők. /mti/

8.18/e

- 15 -

bb. 15. magyar és lengyel szénbányászok tapasztalatcseréje -
tizéves a baráti kapcsolat a mecseki és a miechowicei vállalat között

vid/e ká -cz

1973. március 15.

az idén tíz éves a mecseki és a lengyel miechowicei szénbánya vállalatok baráti kapcsolata, amelyet a közelmúltban új szerződés aláírásával erősítettek meg. az együttműködés alapja, hogy mindkét bányavidéken kokszolható feketeszenet termelnek. hasonló körülmények között, mélyművelésű aknákból kerül napszintre a jóminőségű fűtőanyag. a mecsekinél lényegesen nagyobb lengyel testvérvállalat baráti segítsége különösen jelentős. minden újdonságot - technológiát, gépeket, - a helyszínen, működés közben tekinthetnek meg a magyar partnerek, akik évente egy alkalommal tapasztalatcsere céljából ellátogatnak a miechowicei szénbányákhoz. ebben az évben ősszel tervezik a szakmai tapasztalatcserét. a két vállalat együttműködésének eredménye az is, hogy nemrég három nagy lengyel gépgyártó vállalat pécssett rendezte magyarországi bemutatóját legújabb termékeiből. villamos- és szállítógépeket, különféle biztonsági berendezéseket - bányalámpákat, önműködő készülékeket - mutattak be. hagyomány a két vállalat barátságának, hogy bányásznapon kölcsönösen résztvesznek egymás ünnepein. a dolgozók közvetlen kapcsolatát ápolja az évente ismétlődő csereünnep. 1973-ban tíz mecseki bányászcsalád utazik a miechowicei bányák üdülőjébe, onnan pedig ugyanennyien érkeznek a mecseki szénbányák bétatelepi üdülőjébe. /mti/

bb 16. közlekedési balesetek a fővárosban

sb tm cs hgy

1973. március 15.

a xiv. kerületben, a nagy Lajos király útja 72-74. számú ház előtt tilos helyen a sínek között tartózkodott Kovács Ferenc 60 éves budapesti nyugdíjas, és egy 68-as jelzésű villamos halálra gázolta.

dejtári István 28 éves budapesti gépkocsivezető, tehergépkocsival a x. kerület, Gyömrői út 142. számú háznál gyorsajtás miatt a felüljáró hid lábátának ütközött. dejtári István súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

a iii. kerületben a Szentendrei út és a Pók utca kereszteződésénél barna zoltán 40 éves gyáli gépkocsivezető tehergépkocsival gyorsajtás miatt összeütközött egy másik tehergépkocsival, amelynek utasa, Máté József 65 éves budapesti, nyugdíjas súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. barna zoltán ellen a rendőrség eljárást indított / mti/

10.10/cs

10.10.30

-16-

bb 17. törvényerejű rendelet a hajózásról

i kf mm ie cs hgy

1973. március 15.

Kovács Ferenc, az mti munkatársa jelenti:
az elnöki tanács legutóbbi ülésén törvényerejű rendeletet hozott a hajózásról, amely most jelent meg a magyar közlöny 18. számában.

a magyar hajózás viszonylag későn, a Duna nemzetközi víziúttá nyilvánítása után kezdett fejlődni. a hajózással kapcsolatos első jogszabályt 1840-ben hozták. azóta az 1940-es évek közepéig 299 rendelet jelent meg. még most is érvényben van például az az 1895-ös rendelet, amely a hajók üzemképességét, műszaki feltételeit állapította meg, jóllehet már sokat változtak a követelmények. a felszabadulás után újjászervezték a magyar hajózás - főleg az utóbbi években elsősorban a tengerhajózásban - nagyot fejlődött. ezt nyomon követte a hajózással kapcsolatos szabályalkotás is, hiszen a felszabadulás óta is 182 szabálmódosítás, új rendelkezés jelent meg. a további fejlődésre a tengerhajózásunkban a kontinensek közötti áru fuvarozás, belvízi hajózásunkban a kontinensek közötti áru fuvarozás, belvízi hajózásunkban a Duna - Majna - Rajna csatorna 1980. évi megnyitása ad újabb lehetőségeket.

hajózásunk fejlődése tette szükségessé olyan új jogszabály megalkotását, amely megfelel társadalmi - gazdasági viszonyainknak, a hajózási tervékenységét is érintő rohamos technikai és gazdasági fejlődés követelményeinek és a hajózással kapcsolatos nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeinek. az új jogszabály egyben biztosítja a közlekedéspolitikai koncepcióban a hajózásra háruló feladatok megvalósítását.

a törvényerejű rendelet - a brüsszeli egyezmény alapján 1931-ben létrejött, s nemzetközi kötelezettségeinkből adódó tenni valókat rögzítő jogszabály kivételével - hatályon kívül helyezte a felszabadulás előtt kiadott rendelkezéseket, s a többieket a mai követelményekhez igazította, korszerűsítette, s egységes rendszerbe foglalta össze. ennek gyakorlati jelentősége az, hogy az érdekeltek ezentúl egy helyen találják meg a hajózást érintő minden rendelkezést.

/ folyt. köv. /

10.35/cs

-17-

10.11.30

bb 17. / törvényerejű rendelet.... 1./ folyt- cs

a törvényerejű rendelet pontosan meghatározza mindenekelőtt azt, hogy a hajózás szempontjából mi számít vízijárműnek, hajózási tevékenységnek, s kimondja, hogy a hajózás biztonsága, a különböző hajózási tevékenységek összhangja, a hajózás egységes elvek szerinti fejlesztése érdekében az ágazati felügyeletet a közlekedés- és postaügyi miniszter látja el. a hatósági jogkört a minisztérium útján gyakorolja; ezt azonban egyes indokolt esetekben a tanácsi szervekre átruházhatja. a rendelkezés hatálya minden vízijárműre, uszó-munkagépre és uszóműre, valamint a hajózást szolgáló vízi és szárazföldi létesítményre, berendezésre kiterjed, de nem vonatkozik például a külföldi hajókra, és a fegyveres testületek vízijárműveire.

a rendelet a nemzetközi jogelv szerint intézkedik a hajók kötelező nyilvántartásáról, előírja az üzembhelyezés és az üzemben-tartás, a hajózásra való alkalmasság előfeltételeit, például a kellő felszerelést, az elegendő élelmet, ivóvizet stb.- szabályozza, hogy melyi hajó jogosult, s melyik mikor köteles a magyar nemzeti lobogó használatára. követelményt állít fel a hajók biztonságos üzemeltetéséhez szükséges személyzetről, amelynek létszámát egyébként a hajózási hatóság állapítja meg. meghatározza a rendelet a hajó vezetőjének felelősségét, a parancsnok és a dolgozók jogait, kötelezettségeit, előírja például azt, hogy a személyzet veszély esetén mikor hagyhatja el a hajót. a hajó parancsnoka, ha más módon nem hárítható el a veszély, feláldozhatja a hajó egész rakományát. a tengerjáró hajók parancsnokának közjegyzővel azonos jogai és kötelezettségei is vannak. a rendelet szerint a zavartalan forgalom érdekében a vízügyi szervek tüzik ki a hajóutakat. végül foglalkozik a rendelet a vízfúvarozás feltételeivel, a díjakkal, a szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdésekkel, s meghatározza a segítségnyújtási kötelezettséget.

a törvényerejű rendelet 1974 január 1- én lép életbe. addig egész sor szabályozás, miniszteri rendelet jelenik meg végrehajtására. / mti/

--

10.45/cs

-18-

10.11.45

bb 18. magyar film laoszi sebesültekről

t tf tm cs hgy

1973. március 15.

magyarországon gyógykezelt 15 tagu laoszi sebesült-csoportról készített filmet mutattak be csütörtökön a volán tröszt elektronikai intézetében. meghívták az eseményre - az intézet karolina uti székházába - a vdk nagykövetségének képviselőit is. a film előzménye: az elektronikai intézet kommunistái két évvel ezelőtt elhatározták, hogy egy magyarországon gyógykezelt sebesültcsoportot - a kórházi kezelés, a felépülés után- vendégül látnak. így történt, hogy tavaly három hétig az intézet révfülöpi oktatási intézményben vendégeskedett 15 laoszi hazafi, aki előzőleg a lászló kórház orvosainak önzetlen fáradozása nyomán nyerte vissza egészségét. révfülöpön betársult a vendéglátásba a helybeli tsz- is; egésznapos programot szervezett a laoszúknak. a csoportot kirándulásokra vitték a volán- vendéglátók balatonboglárra, szigligetre, badacsonyra, nagyvászonyba, sümegre, tapolcára, keszthenlyre és a volán- stúdióV az országjáró utakról 40 perces filmet készítettek, amelyet laoszi és magyar nyelvű szöveggel kommentálnak. / mti/ *Munkatársai ezekből*

--

bb megtisztították a zalát az olajtól- a balaton nem szennyeződött

vid. ká cs hgy

1973. március 15.

a zala folyót csütörtökre sikerült megtisztítani a nagyfoku olajszennyeződéstől. mint ismeretes hétfőn ezer liter fáradt olaj került a folyóba, amely 15 km hosszan borította a víz felszínét. egy felelőtlen gépkocsivezető okozta a bajt, aki a zalaszentgóri állami gazdaság pakodi gépjavitó részlegében összegyűlt fáradt olajat a tartálykocsiból a nagytilaj nevű patakba öntötte. innen került a zalába a szennyezőanyag.

a nyugatdunántuli vízügyi igazgatóság dolgozói gyors és hathatós munkájának köszönhető, hogy a balaton vize nem került veszélybe. zalaapátnál és a balaton hidnál sikerült „elkapni” az olajat. perlittel itatták fel, majd a parti növényzettel együtt elégették.

a vízügyi hatóság bünvádi feljelentést tett a mulasztást elkövető gépkocsivezető ellen. a gazdaságot szennyvízbírsággal sújtotta és kötelezte a védekezési költségek megtérítésére. / mti/

--

11.05/cs

-19-

10.12.45

vbb 20. öntöznek a hortobágyon

vid ká cs hgy

1973 . március 15.

több mint 150 milliméter csapadékkal maradt adós a természet az amugyis száraz vidéken - a hortobágy környékén. a hiányzó csapadék pótlására az idén, a korábbi esztendőknél jóval korábban, megkezdtek az öntözést a hajduságban. a kabai vörös csillag termelőszövetkezetben hat esőztető öntöző berendezése szórja a vizet az őszi búzatáblára. a hortobágyon a bődönháti részen kezdtek hozzá az öntözéshez, a nagykiterjedésű legelők árasztásához. a nádudvari, hajduszoboszlói, püspökladányi, balmazújvárosi termelőszövetkezetek ugyancsak felkészültek a kora tavaszi öntözésre. a keleti fűcsartorna már friss, tiszta vizet szállít az öntöző fűrtökbe. ez évben 46 ezer hektár öntözésre nyílik lehetőség./mti/

--

bb 22. kiemelkedő termelési rekord visontán

vid. ká cs hgy

1973 . március 15.

a magyar szénbányászatban példátlan termelési rekordot jegyeztek fel csütörtökön visontán. a thorez külfejtéses bányászati dolgozói reggel hat órakor jelentették, hogy a legutóbbi 24 óra alatt összesen 30 ezer 063 tonna szenet termeltek. ekkora teljesítményt korábban sem visontán, sem más külfejtésen nem értek el.

a visontai bányászok helytállását bizonyítja hogy a thorez bányája a téli hónapokban - a mátra vidékén uralkodó szeszélyes időjárás ellenére - maradéktalanul teljesítette időarányos széntermelési tervét.

a visontai sikereknek ezért tulajdonítanak különös jelentőséget, mert az idén minden korábbinál nagyobb feladatok várnak a thorez bánya kollektívájára: 1973 - ban - a tervek szerint -6, 3 millió tonna szenet kell a föld mélyéből felszínre hozniok. ezzel megteremtik a feltételeit, hogy a szomszédos gagarin hőerőmű a növekvő igényeknek megfelelően kapjon fűtőanyagot a visontai bányától./ mti/

--

11.15 /cs

-20-

To 1215

bb 21. megyei könyvtár ünnepélyes alapkövetétele nyiregyházán

vid. ká cs hgy

1973 . március 15.

csütörtökön nyiregyháza központjában, a megyei, városi párt-, állami- és társadalmi szervek képviselőinek jelenlétében ünnepélyesen helyezték a megyei könyvtár új épületének alapkövét. a 3.000 nagyzetméter alapterületű könyvtár kelet- magyarország egyik legszebb közművelődési intézménye lesz, amelyben külön felnőtt és gyermekkölcsonzót, zenei részleget, olvasó és előadó termét, kutatószobákat képeznek ki. az intézmény rendelkezik majd mindazokkal az eszközökkel - mozgó liftek, fénymásolók, stb.- amelyek gyorsítják és eredményesebbé teszik a könyvtári szolgáltatást. kivitelezője a szabolcs megyei állami építőipari vállalat, a belső berendezést az iparművészeti főiskola készíti. a program szerint az új intézmény 1975 második félévében kezd meg működését 225 ezer kötet könyvvel. a könyvtárban külön gyűjteményt alakítanak ki váci mihály, sipkay barna, dr. westsik vilmos irodalmi és tudományos munkáiból./ mti/

--

bb 24. együttműködés a szabolcs megyei és rzeszowi vajdsági tudományos egyesületek között

vid ká cs hgy

1973 . március 15.

ezekben a napokban cserélik ki ideai munkaprogramjukat a műszaki- és természettudományos egyesületek szabolcs-szatmár megyei és a lengyelországi rzeszowi vajdsági szervezet elnökségei. szabolcsból már elküldték a munkatervet, s várják a rzeszowiak programját. az előzetesen megküldött programok tanulmányozása után kerül majd sor az együttműködés részleteinek rögzítésére.

a szabolcs- szatmár megyei és rzeszowi tudományos egyesületek közötti kapcsolat kiépítése két évvel ezelőtt kezdődött, s azóta állandóan bővül, szélesedik. az együttműködés irányelveit - az előzetes személyes találkozások, tárgyalások után -1971 őszén irták alá nyiregyházán. még abban az évben sor került építész szakemberek kölcsönös látogatására. a múlt év tavaszán rzeszowban már hat szakág: építőipar, elektrotechnika, gépipar, energiaipar, agrártudomány és élelmiszeripar képviselői kötötték meg a több évre szóló együttműködést. ez kiterjed a kölcsönös látogatásokra, küldöttségek, munkatervet cseréjére, tudományos előadásokra, üzemi látogatásokra, a tudományos módszerek felhasználására ./ mti/

--

11.10 /cs

-21-

To 1215

bb 23. a népi ellenőrzés 1972. évi munkájának tapasztalatai

/minisztertanácsi háttéranyag, csak a kommuniké kiadása után használható fel !/

t bc/gg um zs hgy

1973. március 15.

dr. baczony lászló, az mti hirmagyarzója írja:

az elmúlt évben a központi népi ellenőrzési bizottság 29, a megyei és fővárosi népi ellenőrzési bizottságok 187, a járási és a fővárosi kerületi bizottságok 761 témavizsgálatot fejeztek be. ezenkívül a különböző szintű népi ellenőrzési bizottságok 321 célvizsgálatot, s a lakosság bejelentései, illetve panaszai alapján 2519 vizsgálatot végeztek. a vizsgálatok során 19.042 gazdálkodó egységnél tartottak ellenőrzést, több mint 27.000 népi ellenőr közreműködésével.

a népi ellenőrzési bizottságokhoz tavaly 8563 lakossági beadvány érkezett. tartalmuk szerint nőtt a pénzügyi fegyelemmel, valamint a lakosság érdekvédelmével kapcsolatos - föld-ügyek, társasházépítési ügyek, ügyfelekkel való foglalkozás - bejelentések száma.

a kneb tapasztalatai szerint a termelés az importtal kiegészítve 1972-ben elegendő árualapot biztosított a lakosság zökkenőmentes ellátásához. az irányítási rendszer tökéletesítése és a különböző kormányzati intézkedések hatására kedvező változások tapasztalhatók a termelési struktúrában, valamint a termelés és a piac összhangjában. az ipar volumenében növekvő, választékában bővülő, egyre korszerűbb termékeket gyártott. az ipari javító-szolgáltató tevékenység színvonala emelkedett, tevékenységi köre bővült. javult a kenyér- és a hus-ellátás is.

minőségi, választéki, áruterítési, szállítási és árkérdések okoztak problémát az ellátásban.

a központi pénzalapokból, valamint a vállalatok erőforrásaiból, társadalmi összefogásból az egészségügyi, szociális, kulturális ellátás lehetőségei is tovább bővültek. új létesítményekkel, korszerűbb felszerelésekkel bővült az egészségügyi ellátás. a gyermekintézmények bővítése csökkentette az e téren mutatkozó feszültséget, s enyhültek az általános iskolai tanulók elhelyezésének gondjai.

/folyt.köv./

- 22 -

10/220

bb 23. /népi ellenőrzésfolyt./um

a gazdálkodás hatékonysága a népgazdaság különböző ágainak egészséges fejlődése ellenére sem kielégítő - mutat rá a kneb jelentése, a párt- és kormányhatározatok alapján tett intézkedések hatására mérséklődött a beruházási piac feszültsége. az építőipari kapacitás koncentráltabbá, emelkedett a befejezett beruházások száma, nőtt az átlagos készülségi fok. a beruházások egy része azonban továbbra is jelentős többlet-ráfordítással, az előírással zott határidőn túl valósult meg. gyakoriak az üzembe helyezést, vagy a folyamatos üzemelést gátló műszaki hibák is. esetenként túlméretezett, vagy párhuzamos kapacitásokat hoztak létre, nem vették kellően figyelembe a munkaerő-forrásokat, a piaci értékesítési lehetőségeket. általában csökkent a munkaerő-vándorlás, az állami iparban kiegyenlítették a keresetek.

a gazdálkodási fegyelem terén nagyobb részt szabályos keretek között folyó, eredményes gazdálkodást tapasztalnak. nem kevés azonban a felelőtlen gazdálkodást folytató, az állami érdekekkel szemben a vállalati és egyéni haszonszerzést elősegítő vállalatok, szövetkezetek száma. ezek visszaszorítását a felügyeleti és a belső ellenőrzés hatékonyságának gyengesége is hátráltatja./mti/

-.-

bb 26. szovjet szerszámgépkatalógus kiállítás

t sz pá ie cs hgy

1973. március 15.

csütörtökön megnyílt a sztankoimport szovjet külkereskedelmi vállalat katalógus és prospektus kiállítása a V. nép-köztársaság utja 102. szám alatt.

a kiállítás megnyitása előtt n. k. barabasov, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének helyettes vezetője és a sztankoimport képviselői sajtótájékoztatót tartottak, melyen elmondták, hogy a kiállítás elsődleges célja: megismertetni a magyar érdeklődőkkel a vállalat tevékenységét, felhívni a figyelmet a kereskedelmi kapcsolatok szélesítésének lehetőségeire.

a sztankoimport évi 8 millió rubel értékben ad el magyarországon különböző fémforgácsológépeket, prés- és sajtolóberendezéseket, famegmunkáló szerszámokat és kigépeket.
/folyt.köv./

- 23 -

11.55/cs

10/230

kk 26. /szovjet ...folyt./cs

a mostani kiállításon tájékoztatót adnak azokról a korszerűsített és automatizált termékekről is, melyekkel bővíteni kívánják exportjukat. természetesen magyarországra is exportál a sztankoimporton keresztül a szovjetunióba esztergagépeket, különböző asztali kisesztergákat és más berendezéseket.

a szovjet fémforgácsoló gépgyártás és szerszámgyártás egyébként a második helyen áll a világon. 1975-ben 230-250 ezer fémforgácsológépet és 65 ezer kovácsoló préselőgépet fognak gyártani, több mint háromszorosa a 20 évvel ezelőttinek. /mt/

--

bb 25. babilnai technológia Lengyelországban

vid ká cs hgy

1973 . március 15.

tizenöt komplett baromfi istállót állít fel ezekben a hetekben Lengyelországban a babilnai állami gazdaság. a gazdaság külkereskedelmi irodája, az agrária 1971 óta szállít naposcsibét Lengyelországba. ennek során gyakran megfordultak a lengyel szakemberek babilnán és nagyon megnyerték tetszésüket az alumíniumból épült, modern technológiával felszerelt baromfiistállók. így került sor tavaly, a komplex külkereskedelmi vállalat közreműködésével, a szerződés megkötésére. a szovjetunió után Lengyelország a második ország, ahová nemcsak tenyésztőanyagot de istállót is szállít babilna.

a szerződés teljesítését rendkívül rövid időre vállalták: a megkötéstől számított három hónapon belül kiküldték a 29 millió forint értékű, több mint 120 vagon megtöltő szállítmányt. az egyenként ezer négyzetméteres épületekhez a technológiai berendezéseket is a babilnai gazdaság ipari üzemében készítették. Lengyelországban egy babilnai mérnök és három technikus irányítja az építkezéseket. április végéig valamennyi baromfiistállót átadnak rendeltetésének. / mt/

--

11.55 /cs

-24-

61230

bb 27. „Légpuska”, szénbányában- új eljárást mutattak be a mecseki szénbányáknál

vid . kz cs hgy

1973 . március 15.

csütörtökön pécssett a technika házában, illetve a vasasi petőfi aknán ismertették a szakemberekkel a mecseki szénbányáknál alkalmazott új jövesztési eljárást, a magasnyomású sűrített-levegős robbantást.

a mecseki bányászok történetében először használnak magasnyomású sűrített levegőt szénjövesztésre. alkalmazásával a sajátosan nehéz természeti és geológiai viszonyok közepette is az embereket kímélve, termelékenyen, biztonságosan, gazdaságosan lehet termelni. az angol eredetű, úgynevezett armstrong „airbreaker”, rendszerű eljárás lényege, hogy a külszínen, kompresszor segítségével, több mint 800 atmoszféra légkör nyomású levegőt állítanak elő, s ezt az e célra épített csőhálózaton a bányába juttatják. a magasnyomású sűrített levegő a vezetékben a „robbantópuskában”, áramlik s egy pillanat alatt áttöri a puska végére helyezett acéllemezt. a lemezen keletkezett nyíláson a levegő olyan erővel nyomul a szénfalba, hogy azt fellazítja, vagy akár le is dönti. csak szállítani kell a szenet. alkalmazása biztonságos. a jövesztés folyamán nem keletkezik láng, szikra, vagy túlzott hő. ezzel kiküszöbölődik a metán, vagy a szénpor meggyulladásának a veszélye.

a több mint négy millió forint értékű berendezés tatabányáról került vasasra. tatabányán csak a kísérletig jutottak, petőfi aknán viszont már üzemszerűen alkalmazzák. az előkészítésnél természetesen figyelembe vették a társvállalat, valamint az e témával kapcsolatos lengyelországi tanulmányt tapasztalatait.

az új módszerre félszáz vajúrt, és husz bányalakatost képeztek ki. az eddigi tapasztalatok szerint az eljárás egyértelműen gazdaságos. a gyakorlat megszerzésével nőttek a fejtési teljesítmények. / mt/

--

12.10 / cs

-25-

Tólsó

bb. 28. időjárásjelentés

-cz/e

az évszakhoz képest hideg idő.

1973. március 15.

a meteorológiai intézet jelenti március 15-én, csütörtökön
13.30 órakor:

az óceánról áramló különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu levegőhullámok európa északi részei fölött vonulnak nyugatról kelet felé. hatásukra észak-európában felhős, sokfelé csapadékos az idő, de a hőmérsékletek több fokkal meghaladják az évszaknak megfelelő értéket, a brit-szigetektől a szovjetunió európai területének középső részéig terjedő magasnyomású légköri képződmény délkeleti oldalán sarkvidéki eredetű hideg levegő áramlik közép-európa fölé. ezzel egyidejűleg a fekete-tenger térségében örvénylő alacsony-nyomású légköri képződmény enyhe levegőt szállít ide. a két levegőfajta keveredési zónája az alpok, a kárpátok és a balkán-félsziget északi területeit érinti. így ezeken a helyeken tulnyomóan felhős az ég és sokfelé havazik, romániában hófúvások is keletkeztek.

házánkban szerdán borult idő volt. sokfelé esett a hó, havaseső, eső. ma reggel 7 óráig a lehullott csapadék mennyisége általában a csapadéknyom és 5 milliméter között váltakozott, de fonyódon 6, káldon és lengyelen 7 millimétert mértek. a dunántúlon napközben sem emelkedett a hőmérséklet plusz 1, plusz 4 foknál magasabbra, a keleti megyékben ugyanekkor 7-8 fokos maximumok is kialakultak. ma hajnalban mínusz 3 és plusz 1 fok között volt a hőmérséklet. délelőtt az ország nagy részén borult volt az ég, több helyről jelentettek újabb havazást, havasesőt. az északi szél többfelé megerősödött. 11 órakor 0 és plusz 5 fok közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 1,7 fok volt, a százéves átlagnál 2,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, változatlan.

várható időjárás péntek estig:

csökkenő felhőzet. nyugaton és délen is fokozatosan megszűnő havazás. mérsékelt, időnként élénk, helyenként átmenetileg még erős északi, északkeleti szél. az éjszakai lehűlés erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, mínusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 4-9 fok között.

/folyt.köv./
12.45/e

- 26 -

bb. 28. /időjárás...folyt./e

távolabbi kilátások kedd reggelig:

csökkenő felhőzet. az időszak elején még kisebb havazás, havaseső. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek mínusz 4, plusz 2 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte plusz 4-8 fok, később 8-12 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 milliméter/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 182 centiméter. /mti/
-...-

bb. 29. március 15-i ünnepségek - ifjúsági nagygyűlés a múzeumkertben

1973. március 15.

t pr/mm/e zs -cz

csütörtökön fővárosszerte megemlékeztek az 1848-as polgári demokratikus forradalom és szabadságharc 125. és petőfi sándor születésének 150. évfordulójáról. a fiatalok megkoszorúzták azokat az emlékműveket, amelyek az egy és negyedszázaddal ezelőtti március 15-i kiemelkedő eseményeinek helyét jelölik, s a forradalmi ifjúsági napok rendezvényeinek sorozatán méltatták a dicső elődöket.

a hazafias népfront országos tanácsa és a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága ifjúsági nagygyűlést rendezett a múzeum-kertben, ahová már kora reggel vörösnyakken-dős uttorók, kokárdás diákok ezrei igyekeztek. tíz órakor felhangzott a himnusz, majd koncz gábor színművész, a józsef attila színház tagja szavalta el a nemzeti dalt. dr. gombár józsefnek, a kisz központi bizottsága titkárának megnyitó szavai után kál-lai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke mondott ünnepi beszédet.

/kál-lai gyula beszédét mai bb. 1-es számú hírünkben közöl-tük, az embargót az alábbi javítások figyelembe vételével fel-

oldjuk!/

a 3. bekezdés utolsó előtti sorában a „19-én,” helyett 18-án irandó.

az első folytatás 1. bekezdésének 12. sorában az „ujra csendes lett,” helyett l e c s e n d e s ü l t irandó.

/folyt.köv./
12.52/e

- 27 -

bb. 29. /március 15-1 ünnepségek...folyt./e

az első folytatás 1. bekezdésének 14. sorából a dátum -
„1849. augusztus 13-ig,, - kihagyandó.

a 2. folytatás 1. bekezdésének 5. sora után a következő
szöveget kérjük beilleszteni:

„...elfogadták. a felszabadulás után három évvel köszön-
tött ránk 1848 századik évfordulója. a fiatal népi demokrácia e
nagy ünnepére készülve ujjaalakult és kiegészült a történelmi
emlékbizottság. a kiskörösön, monokon és ácseszéren megrende-
zett nagygyűlések tanusították, hogy tisztán és hamisítatlanul
kivánjuk vállalni petőfi, kossuth, táncsics örökségét. az ün-
nepségek kiemelkedő eseménye volt, hogy a szovjetunió azokat a
zászlókat, amelyeket békés szándéka demonstrációjaként 1941-ben
visszaadott, a centenáris ünnepségeken - itt, ezen a téren -
másodszor, most már közvetlenül a forradalmi magyar nép kezébe
adta át. természetesen a felszabadulás utáni helyzetben nem
volt elegendő csupán a 48-as eszmék felelevenítése.,, /a szö-
veg innen kezdődően változatlanul folytatódik: 1848 és 1945 kö-
zött.../

a 2. folytatás 2. bekezdésének 4. sorából a „nacionalis-
ta,, szót kérjük elhagyni.

a 3. folytatás 6. sorába kérjük beírni: ...kötve. erre ma
is nagy szükség van. aki erre...

a 3. folytatás 1. bekezdésének 9. sorában a „Legszebb,,
szó helyett a l e g s z e n t e b b irandó.

a 3. folytatás 2. bekezdésének utolsó sorában a „forradal-
mi,, szó helyett t ö r t é n e l m i irandó.

a beszédet a következő mondattal kérjük befejezni: ...har-
coló népeket! éljen március 15-e!

x x x

az ünnepi beszédet követően koszorúkkal díszítették a már-
cius 15-i eseményeknek emléket állító márványtáblát. a népfront
koszorúját kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja,
a hazafias népfront országos tanácsának elnöke és szentistványi
gyuláné, az országos tanács titkára, az ifjúsági szövetség ko-
szorúját dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára
és csitlik andrás, a kisz budapesti bizottságának első titkára
helyezte el.

/folyt.köv./
12.58/e

- 28 -

bb. 29. /március 15-1 ünnepségek...2.folyt./e

virággal díszítették az emléktáblát a budapesti kisz-szervezetek
és uttorócsapatok küldöttei is. az ifjúsági nagygyűlés a rákóczi
induló hangjaival ért véget.

koszorúzási ünnepséget tartottak délelőtt a március 15-e
téri petőfi-szobornál is. a fellobogózott téren ifjugárdisták
álltak díszőrséget, a himnusz hangjai után a hazafias népfront
budapesti bizottsága nevében korpai jánosné és dr. forgács tibor
alelnökök koszorúztak. a kisz budapesti bizottságának virá-
gait dr. alföldi árpád titkár és takács istvánné, a budapesti
uttörő elnökség elnöke helyezte el.

az ifju kommunisták, az iskolák, tanintézetek képviselői vi-
rággal díszítették a parlament előtti kossuth-szobrot és a duna-
parti bem-szobrot is. március 15-éről bensőséges ünnepségeken
emlékeztek meg az oktatási intézményekben; az általános és közép-
iskolákban, a főiskolákon és az egyetemeken. /mti/

...-

bb 30. részvétlívrat tim buck elhunyt alkalmából

zs cs cz

1973. március 15.

az mszmp kb a következő részvétlívratot küldte
kanadai kommunista párt központi bizottságához:

kedves elvtársak! mély fájdalommal értesültünk tim
buck elvtárs, a kanadai kommunista párt elnökének, a nem-
zetközi kommunista mozgalom kiemelkedő harcosának el-
hunytáról.

tim buck elvtárs életútja, proletárinternacionalizmusa,
a dolgozó néphez való hűsége a forradalmárok generációi számára
példa forrása. a magyar kommunisták tim buck elvtárs személyé-
ben azt a kiváló internacionalista harcost gyászolják, aki
egész életében hűséges volt a marxizmus-leninizmus eszméhez.
tisztelettel adózunk emlékének.

kérjük kedves elvtársak, fogadják legőszintébb együtt-
érzésünk kifejezését.

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága.

/mti/

..-

12.50/cs

Tóth⁰⁰

-29-

bb 31. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke március 15.- én 13 óráig:

se cs -cz

1973 . március 15.

- 1.kállai beszéd
2. a soroksári ut ujjaépítése
3. magyar-lengyel idegenforgalom
4. himestojás
5. kisz küldöttértekezletek
6. dokumentumfilm
7. technikai újdonságok az építőiparban
8. a hungária műanyagfeldolgozó választéka
9. kiváló árukat gyártanak
- 10.uj berendezések a csipkegyárakban
- 11.tanulmányutakra indulnak a pest megyei mg.szakemberek
- 12.a szegedi házgyár
- 13.óriáscsarnok a nagykanizsai fényforrásgyárban
- 14.erdő felujtás
- 15.magyar és lengyel szénbányászok tapasztalatcseréje
- 16.balesetek
- 17.törvényerejűrendelet a hajózásról
- 18.film a laoszi sebesültekről
- 19.megtisztították a zalát
- 20.ötöznek a hortobágyon
- 21.megyei könyvtár
- 22.termelési rekord visontán
- 23.kneb anyag/embargós!/
24.együtműködés
- 25.bábolnai technologia
- 26.szovjet kiállítás
- 27.uj eljárás a szénbányászatban
- 28.időjárás
- 29.ifjusági nagygyűlés
- 30.részvétávirat
- 31.hirjegyzék
/mti/

--

bb 32. zenés őrségváltás az állami zászlónál

vt mm zs cs cz

1973 . március 15.

csütörtökön délben a parlament előtti kossuth lajos téren zenés őrségváltás volt az 1848-49 -es szabadságharc és forradalom 125. évfordulója alkalmából felvont állami zászlónál. a váltásról távozó és az arra érkező őrség kölcsönös tisztelgése után elhangzott az őrpáncsnokok jelentése, majd az új őrség elfoglalta helyét az állami zászló talapzatán./ mti/

--

13.35/cs

-30-

bb 33 . iskolai napok az 1. kerületi petőfi sándor gimnáziumban

t gy pá hi cs- cz

1973 . március 15.

a fennállásának 80. évfordulóját ünneplő 1. kerületi petőfi sándor gimnáziumban csütörtökön „iskolai napok” kezdődtek. a március 18-ig tartó - gazdag eseménysorozat nyitányaként az iskola névadójának tiszteletére reprezentatív irodalmi és zenei műsort rendeztek, amelyen nagy forradalmár költők verseit, leveleit idézték fel a hallgatóság előtt. pénteken kihirdetik a hagyományos petőfi pályázat idei szaktárgyi versenyének eredményét. a legjobb helyezettek az értékes jutalmakkal együtt először kapnak petőfi- emlék-lapot, amelyet kass jános grafikusművész, az iskola volt diákja illusztrált. az intézetben érdekes kiállítás ismer-teti az iskola történetét, a főváros centenáriuma alkalmából összegyűjtött helytörténeti dokumen-tumokat, valamint a gimnáziumi szakkörök tevékenységét. ugyan-csak pénteken a gimnázium zenetermében bemutatják a helyi orgonaszakkör diákjai által hároméves munkával épített elektromos orgonát. a szakkör vezetőtanára dr. abszinger gyula irányításával készített három billentyűsoros és pedálos elektronikus orgona egyedülálló a maga nemében, mert ilyen hangszert még nem készi-tettek magyarországon. az értékes hangszer a továbbiakban a gimnázium énekoktatását fogja szolgálni.

szombaton délután kedves esemény színhelye lesz a gim-názium : a diákok találkozóra hívták meg az oktatási intéz-mény hajdani tanulóit . több mint 800 meghívót küldtek el azoknak az öregdiákoknak , akik 1903-tól számítva minden tize-dik évben végeztek a gimnáziumban ./ mti/

--

bb. 34. halálos üzemi baleset

pá cs cz

1973 . március 15.

a mátraaljai szénbányák ecsédi bányászata pusztavacs, mária-majori szerelési munkálatainál az egyik daruról emelés közben egy vascső rázuhant jávorka géza 31 éves hegesztő, gyöngyösi lakosra, aki a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult./ mti/

--

14.10 /cs

-31-

15/2
H

bb 35. megjelent a ,, gyermekünk,, márciusi száma

1 szö gk cs cz

1973 . március 15.

a ,, gyermekünk,, című folyóirat márciusi számában tájékoztatja a szülőket az eddig még kevésbé ismert pótló foglalkozásokról, amelyekkel a tanulmányi nehézségekkel küzdő általános iskolásokon kívánnak segíteni a pedagógusok. a szexuális nevelés sorozatban ez alkalommal dr. szendei ádám írt cikket ,, kislányból nagylány ,, címmel.

beszámol a lap a veszprém megyei szülői munkaközösségek eredményeiről, riportot közöl az újpalotai lakótelep családjainak életéről, foglalkozik az állampolgári neveléssel, a szülők és a kiszervezetek kapcsolatával.

a pályaválasztási tanácsadó ezuttal a posta körébe tartozó szakmákat ismerteti. sok apró egészségügyi, nevelési, gyermekvédelmi kérdésben is hasznos gyakorlati tanácsot ad a ,, gyermekünk,, márciusi száma./mti/

..-

felhasználható a minisztertanácsi kommuniké kiadása után!

bb 36. átszervezik a vörös csillag traktorgyárat - a kispesti gyárat a magyar vagon- és gépgyárhoz csatolják - traktorok helyett közúti járműalkatrészek

1 gk/sl um 1e cz

1973. március 15.

somogyi lajos, az mti hírmagyarázója írja:

mint ismeretes, a minisztertanács már korábban kijelölte azt a hat nagyvállalatot, ahol a gazdaságos termelési szerkezetet csak központi támogatással lehet kialakítani. e vállalatok közé tartozik a vörös csillag traktorgyár, amelynek átszervezéséről a kohó-és gépipari miniszter jelentése alapján csütörtöki ülésén döntött a minisztertanács, s egyben tudomásul vette az átszervezés végrehajtásának minisztériumi tervét is.

/folyt.köv./

14.45/um

- 32 -

15.10

bb. 36. /átszervezik...folyt./um

a gyár helyzetével és problémáival a kormányzervek már többször foglalkoztak, s az alapos elemzések kimutatták, hogy jelenlegi adottságai mellett nem lehet megteremteni a gyár gazdasági stabilitását. termékei a nemzetközi piacon nem versenyképesek, ezért valamennyi gyártmányát az optimálisnál kisebb sorozatban, tehát gazdaságtalanul állítja elő. traktorokból a nemzetközi piacon - a szocialista országokban is - egyre növekszik a miénknél korszerűbb gyártás, a kínálat, így nem oldhatók fel a magyar traktorok értékesítésének nehézségei. hasonló a helyzet a csaknem husz év óta gyártott kiskategóriájú dőmperekkel. ezek elavultak, s nem csodálkozhatunk azon, hogy például a sokkal olcsóbb zil billenőplátós tehergépkocsik kiszorították dőmpereinket a piacról. rakodógépeket, építő-és utépitő gépeket is korszerűbb kivitelben, nagyobb sorozatban és olcsóbban gyártanak más szocialista országok, mint mi. ily módon népgazdaságunk számára is előnyösebb, ha az említett termékeket külföldről szerezzük be. a gyár munkáját tehát csak a termékstruktúra megváltoztatásával lehet gazdaságosabbá tenni.

a kgm az átszervezés több variánsát vizsgálta, s tüzetes elemzések alapján kialakított elképzelést csütörtökön a minisztertanács tudomásul vette. eszerint a kohó- és gépipari miniszter a vörös csillag traktorgyár kispesti gyárat 1973. július 1-től szervezettelileg magyar vagon-és gépgyárhoz csatolja ,, a magyar vagon- és gépgyár vörös csillag gépgyára,, elnevezéssel. a vörös csillag traktorgyár egrí gyáregységét ugyancsak július 1-től a hajtómű- és felvonógyárhoz csatolja a miniszter. ennek megfelelően módosítják az érintett vállalatok alapítólevelét.

az átszervezéssel kapcsolatos gazdasági és pénzügyi kérdések rendezésére a kohó-és gépipari minisztérium vezetésével bizottság alakul, amely ez év szeptember 15-ig javaslatot terjeszt elő a kormányzerveknek a vörös csillag traktorgyár eszközeinek és forrásainak megosztására a kispesti és az egrí gyáregység között. ugyancsak javaslatot terjeszt elő a bizottság a többi között a június 30-ig rendelés nélkül gyártott termékek és a veszteség finanszírozására, az átvevő vállalatnál gazdaságosan nem hasznosítható álló- és forgóeszközök selejtezésére, illetve értékesítésére. jogszerűen rendezik a gyár külföldi kötelezettségeit is. a rendezésnél messzemenően szem előtt tartják, hogy a vörös csillag traktorgyár tevékenységével, átszervezésével összefüggő veszteségek a jogutód vállalatokat ne terheljék.

/folyt.köv./

14.50/um

- 33 -

15.10

2

bb. 36. /~~át~~szervezik...2.folyt./um

a minisztertanács tudomásul vette, hogy a magyar vagon- és gépgyár a vörös csillag gépgyár gyártmány szerkezetét 1975 december 31-ig szakaszosan átalakítja. a szántó- és vontatótraktorkok, a földmunka-, az utépitő-, a szállító- és rakodógépek gyártását fokozatosan megszüntetik, ezek helyett a magyar vagon- és gépgyárhoz tartozó termékek, elsősorban a közúti járművekhez szükséges futóművek és különféle alkatrészek gyártására rendezkednek be. a megszűnő gyártmányok pótalkatrész-ellátásáról azonban a bel- földi szabványoknak és a külföldi egyezményeknek megfelelően továbbra is gondoskodni kell.

a vörös csillag traktorgyár egri gyáregységének jövőbeni termelési szerkezetéről és működéséről később döntenek véglegesen.

intézkedés történik a vörös csillag traktorgyár kispesti gyáregységében az átszervezés nyomán szükségessé váló létszám- átcsoportosítás zökkenőmentes lebonyolítására. az érintett dolgozókat szervezett formában irányítják át más munkaterületre.

az 1973-75. évi átmeneti időszakban a magyar vagon- és gépgyár vörös csillag gépgyára számára olyan juttatást biztosítanak, amely a saját forrásokat figyelembe véve hat napi bérnek megfelelő nyereségrészesedéshez juttatja a dolgozókat, fedezetet nyújtanak ahhoz, hogy az évközi pénzbeni és nem pénzbeni juttatások ne csökkenjenek az 1972. évi színvonal alá. arról is gondoskodnak, hogy a gépipari átlagnak megfelelő bérfejlesztést kapjon a gyár. a magyar vagon- és gépgyár dolgozó személyi jövedelmének alakulását az átszervezés hátrányosan nem érintheti.

a minisztertanács felhívta a kohó- és gépipari minisztert, hogy az átszervezést fokozott figyelemmel kísérje és segítse. gondoskodni kell arról, hogy a magyar vagon- és gépgyár vörös csillag gépgyára 1976. január 1-től a nagyvállalat gazdaságosságának színvonalán hatékonyan, a gazdasági fejlődés elvárt ütemének megfelelően működjen.

a magyar vagon- és gépgyár ötödik ötéves tervének legfőbb részleteiről megfelelő időben tájékoztatni kell a kormány- szerveket. a kohó- és gépipari miniszter az átszervezés végrehajtásáról, valamint a magyar vagon- és gépgyár munkájáról 1974-75-76-ban ugyancsak beszámol a kormány szerveknek.

a minisztertanács felkérte az illetékes párt- és társadalmi szerveket, hogy az átszervezés végrehajtásához és az átmeneti időszakban felmerülő feladatok teljesítéséhez nyújtsanak segítségetm/mt1/

15.00 /um

-34-

NA 1500

vb 37. Losonczi pál látogatása somogy megyében

t vt - fm - cz

1973. március 15.

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke csütörtökön kétnapos látogatásra somogy megyébe érkezett. programját nagyatádon kezdte, ahol a helyi konzervgyárat kereste fel. a vendéget a látogatásra elkísérte németh ferenc, a megyei pártbizottság első titkára. az üzem bejáratánál az elnöki tanács elnökét a megyei, városi, illetve járási párt- és tanácsi vezetők, valamint a konzervgyár vezetői köszöntötték.

Losonczi pál részt vett és felszólalt a somogy megyei képviselőcsoport ülésén, amelyet ezúttal a konzervgyár tanács- termében tartottak, szokola károlyné dr. vezetésével. első napirendi pontként az országgyűlés soronkövetkező ülésére való felkészülésről tárgyaltak. megvitatták és elfogadták a képviselőcsoport 1973. évi munkatervét is.

a tanácskozás napirendjén szerepelt még két tájékoztató. az elsőt csutak pál, a megyei földhivatal helyettes vezetője tartotta a földtörvény gyakorlati alkalmazásának megyei tapasztalatairól. a beszámolóból kitűnt, hogy a megye illetékes szervei nagy körültekintéssel oldottak meg a törvény előírásai- ból adódó feladatokat.

a másik tájékoztatót a közelgő tanácsválasztások politikai, szervezeti előkészületeiről dr. turi imre, a megyei választási elnökség elnöke tartotta. elmondotta, hogy somogy megyében 236 városi és 101 megyei tanács tagot választanak. az eddigi jelölőgyűlések tapasztalatairól szólva kiemelte, hogy az állampolgárok nagy érdeklődést, élénk politikai aktivitást tanúsítanak.

/ folyt. köv. /

15.05 /cs

-35-

NA 1500

bb. 37. Losonczi pál... 1. folyt/cs

az ülés végeztével az elnöki tanács elnöke és a képviselő csoport tagjai gyárlátogatásra indultak, vojkovics istván főmérnök kalauzolásával. a vendégek felkeresték az 1-es és a 2-es üzemszt, továbbá csomagolót és a raktárt. losonczi pál több dolgozóval elbeszélgetett, érdeklődött életük és munkájuk felől. nagy érdeklődéssel figyelte a különböző munkafolyamatokat, majd távozás előtt emléksorokat írt az „ady endre”, nevét viselő szállítási szocialista brigád naplójába, és további sok sikert kívánt récssei józsef brigádvezetőnek és a kollektívájában dolgozó társainak.

a kora délutáni órákban losonczi pál felkereste a csurgói „napsugár”, ipari szövetkezetet.
/ folyt. köv. /

bb 38. változatos, gazdag műsor a budapesti lengyel kulturában
i nn pá hi cs cz 1973. március 15.

élénk és változatos program fogdja a következő hetekben, hónapokban a budapesti lengyel kultúra látogatóit. mint wlechno barbara helyettes igazgató elmondotta az mti tudósítójának: kiállításokkal, előadásokkal, filmvetítésekkel és sok más rendezvénnyel igyekeznek elménytíteni a hagyományos lengyel-magyar barátságot, megismertetni országunk lakosságával a szomszédos baráti szocialista ország politikáját, gazdasági, tudományos és művészeti életét. budapesten és vidéken a következő napokban több előadás hangzik el, kopernikus születésének 500. évfordulója alkalmából. a tervek szerint április 5-én nagyszabású kiállítás nyílik a budapesti műszaki egyetem csarnokában, a budapesti lengyel kultúra által tavaly meghirdetett képzőművészeti pályázat anyagából. a pályázatot, mint ismeretes ugyancsak a kopernikus évforduló alkalmából írták ki, magyar alkotók számára. a további elkészülések szerint ezt az anyagot néhány vidéki város után a varsói magyar intézet is közszemlére bocsátja majd.

/ folyt. köv. /

15.10. /cs

-36-

MA-16⁰⁰

bb 38. / változatos, gazdag.. 1 folyt/-cs

március 23-án a budapesti lengyel kulturában vendégül látják a hazánkban is ismert zongoraművésznőt, lidia grychtolówia-t. március 26-án találkozást rendeznek marian grzeszczak lengyel költővel, aki a mai lengyel költészet főbb irányzatairól, stilstörökvéseiről tart tájékoztatót. békécsabán március 26-án magyar-lengyel baráti találkozót rendeznek, amelyen előadásokat, filmvetítéseket tartnak. a borsod megyei szendrő községben március 27-én „lengyelország legszebb tájain”, címmel vetítenek tájfilmeket az orbis cég budapesti irodájának segítségével. szegeden a tanáképző főiskolán az itteni történettudományi tanszékkal együttműködve „együtt a harcban”, címmel nyílik kiállítás a magyar-lengyel haladó törekvések történetéből.

áprilisban a budapesti műszaki egyetem filmklubjában vajda és jancsó filmsorozat indul. a lengyel kultúra most azt tervezi, hogy a bemutatósorozat után vitaestet rendez, a két neves rendező részvételével. április 24. és 27. között kerül sor a ii. lengyel gazdasági és technikai napok „lebonyolítására a budapesti technika házában. az elhangzó 25 előadás között több foglalkozik az elektronikus berendezésekkel, a szerszámgépekkel és számítógépekkel. a budapesti technika házában a legfrisebb lengyel műszaki kiadványokból bemutatót rendeznek.

a budapesti lengyel kultúra már javában készül a magyar-lengyel együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírása 25. évfordulójának méltó megünneplésére is. erre júniusban kerül sor. a negyedszázados évfordulót dokumentációs fotókiállítással köszöntik, amely beszámol a két ország állami és pártvezetőinek baráti látogatásairól, a politikai, gazdasági együttműködés alakulásáról. ebből az alkalomból baráti találkozót is szerveznek. azokat a magyar művészeket hívják meg, akik a lengyel művészeti seregszemléken - köztük a chopin zongoraversenyen, a krakkói rövidfilm-fesztiválon, a krakkói plakát-és grafikai biennálén, - az elmúlt esztendőben sikerrel szerepeltek. találkozót rendeznek ezen kívül olyan írókkal, akiknek műveit nemrég fordították le lengyel nyelvre. végül a magyar televízió h iradóval és a filmh iradó segítségével összeállítást készítenek a magyar-lengyel kapcsolatokat megörökítő filmfelvételekből is. / mti /

--

1524.-cs

-37-

MA-16⁰⁰

bb 41. a tudományos diákkörök xi. országos konferenciája nyíregyházán

vid-fm szb -cz

1973. március 15.

a művelődésügyi minisztérium és a kisz központi bizottsága csütörtökön a nyíregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskolán rendezte meg a tudományos diákkörök xi. országos konferenciájának ünnepélyes megnyitóját. jelen voltak a művelődésügyi minisztérium, a kisz központi bizottsága, a megyei és a városi párt-, állami- és társadalmi szervek képviselői, a testvérintézetek vezetői, oktatói, s a tudományos diákkörök mintegy 350 tagja.

a diákkörök xi. országos konferenciáját dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg. utalt arra, hogy ezen a tavaszon ismét lehetőséget kapnak a legjobb diákkörök, a legfelkészültebb hallgatók arra, hogy munkájukról, tehetségükről nyilvánosság előtt számot adjanak. az elmúlt évben a x. konferencián ünnepelték a tudományos diákkörök fennállásának 20 éves jubileumát. a petőfi- emlékévkapcsán a miniszterhelyettes kifejezésre juttatta: őszintén reméli, hogy a nyíregyházi szekció-ülésein elhangzó irodalmi, nyelvészeti, történelmi és néprajzi dolgozatok méltóak lesznek majd petőfi eszméihez és eszményeihez.

szólt arról, hogy ez a konferencia - az idő rövidége miatt - fokozott erőfeszítést követelt a dolgozatok készítőitől és a szervezőktől egyaránt. ezért azámoltak azzal, hogy egy év után - különös tekintettel a tavalyi jubileumi konferencia méreteire - lényegesen kevesebb dolgozatot küldenek be a hallgatók. ezzel szemben az történt, hogy a tavalyi 1200 beküldött és 938 felolvasott dolgozat után az előzetes tájékoztató szerint ez évben ugyanennyi vagy még több dolgozat kerül a bíráló bizottságok elé. ez jó bizonyítéka a hallgatók aktivitásának, szellemi igényességének. a tavalyi nyolccal szemben az idén tizenegy szekcióban rendezik meg a konferenciát.

a miniszterhelyettes elmondotta, hogy ujabban egyre több vidéki felsőfoku oktatási intézetben rendeznek szekcióülést. az a törekvés, hogy a fővárostól távolabb levő intézmények is bekapcsolódhassanak a felsőfoku oktatás egészének szellemi áramkörébe.

ezt követően szücs istvánné, a kisz központi bizottságának titkára mondott beszédet. többek között szólt arról, hogy az elmúlt két évtizedben fő feladat a tudományos diákkörök extenzív fejlesztése volt. most mindinkább a tartalmi munka javítása kerül előtérbe. különösen fontos, hogy a diákköri mozgalom az eddiginél is szorosabb kapcsolatba kerüljön a tudományos intézetekkel, intézményekkel, szervezetekkel. a másik fő törekvés a mozgalom egységesítése, - úgy, hogy megmaradjon sokszínűsége, önálló tevékenysége, s a különböző tudományok művelői közelebb kerüljenek egymáshoz.

a megnyitó után a tanárképző főiskolán megkezdődtek a társadalomtudományi szekció rendezvényei. az első napon irodalmi, történelmi és nyelvészeti tanulmányok ismertetésére került sor. /mti/

15.45/szb

-38-

NA 160

bb 42. patay lászló munkácsy-dijas festőművész kiállítása a győri képcsarnokban

vid-fm szb -cz

1973. március 15.

csütörtökön a képcsarnok vállalat győri bemutató termében salamon nándor művészettörténész megnyitotta patay lászló munkácsy-dijas festőművész kiállítását. a tárlaton több mint harminc tempera- és olaj-festmény látható. /mti/

--

bb 43. a bihari tsz-ek szocialista brigádjainak kulturális vetélkedője

vid-fm szb -cz

1973. március 15.

hajdu-bihar megyében „a falu szocialista kulturája,„ címmel a mezőgazdaságban dolgozó szocialista brigádok részére meghirdetett kulturális verseny második középdöntőjét csütörtökön püspök-ladányban bonyolították le. a bihari tsz szövetség tagszervezeteiben dolgozó 14 brigád hetven tagja ült „rajthoz,„ a vetélkedőn részvevő legidősebb brigádtag hatvan esztendő volt, a legfiatalab- bak most töltötték be tizenhatodik életévüket. két brigád került a március 25-én debrecenben megrendezendő megyei döntőbe. /mti/

--

bb 44. „világjáró,„ szövetkezeti tagok

vid-fm szb -cz

1973. március 15.

békés megyében megnőtt az érdeklődés a hazai és külföldi kirándulások, tanulmányutak iránt. - hangzott el a coopturist csütörtöki békéscsabai sajtótájékoztatóján. tavaly például a szövetkezeti utazási iroda kirendeltségének szervezésében 10 hónap alatt kétezer-nél több kisipari-, mezőgazdasági termelőszövetkezeti és „áfész,„- tag utazott főként a baráti államokba és hazánk természeti szépségekben leggazdagabb tájaira. olyan termelőszövetkezeti parasztokat sikerült „kimozdítani, a jellegzetes a földi tájról, akik azelőtt nem jártak a megye határain túl. az idén bővültek az utazási lehetőségek a szovjetunióban számos gazdag program várja a békés megyei szövetkezeti tagokat, de szerveznek kirándulásokat olaszországba, jugoszláviába, az nszk-ba, csehszlovákiába és lengyelországba is, a hazai szép tájak közül elsősorban a dunántúlra és észak-magyarországra.

március végén például száz kisipari szövetkezeti tag utazik moszkvába. különösen a tanulmányi kirándulások, a szakmai utazások iránt nőtt az érdeklődés. /mti/

--

15.53/szb

-39-

NA 160

bb 45. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

gg szb -cz

1973. március 15.

hogya a szabadság strand műszaki munkák végzése miatt március 19-től
24-ig zárva tart. /mti/

--

bb 47. új módszer, veszteséggel - termelésfejlesztési tanács-
kozás városldön

vid-kz/mné szb -cz

1973. március 15.

csütörtökön városldön megrendezett tanácskozásukon értékel-
ték a keszthelyi agrártudományi egyetem termelésfejlesztési inté-
zetének kutatói és a veszprém megyei termelészövetkezetek képví-
selői az intézet és a közös gazdaságok több éve tartó együttműködé-
sének tapasztalatait, a tsz-ek fejlesztésének lehetőségeit. a tanács-
kozáson egyetértés volt tekintetben, hogy a közös erőfeszítések ha-
tására egyes ágazatokban szembetűnő hozamjavulás tapasztalható. az
intézet felmérései azonban arra is rávilágítanak, hogy a legjobb új
módszereket is csak a gazdaságok kis részében alkalmazzák. ez a ta-
nácskozás résztvevőinek véleménye szerint arra vezethető vissza, hogy
az új módszereket általában nem komplexen vezetik be, s ezért a
várt eredményjavulás helyett eredményromlás következik be. szinte
átlagosnak tekinthető, hogy a költségek 50 százalékos növekedésével
a termelési értéknek csak mintegy 30 százalékos növekedése jár együtt.
a módszerek komplex alkalmazásánál viszont a hozamok minden esetben
nagyobb arányban növekszenek mint a költségek. a tanácskozás rész-
vevői állástfoglaltak amellett, hogy az eddiginél hatékonyabban kell
elősegíteni az új termelési módszerek komplex bevezetését. szükséges-
ségének indoklásául többek között arra mutattak rá, hogy a téli ta-
karmányok zömét adó szilást ma még általában 50 százalékos veszteség-
gel tárolják a gazdaságok, noha a kidolgozott és gyakorlatban és szé-
leskörűen bevált technológiával ez a veszteség elkerülhető lenne.

/mti/

--

bb 48. felhasználható 19 óra után!

dalest a szegedi nemzeti színházban

vid-fm szb -cz

1973. március 15.

csütörtökön a szegedi nemzeti színházban a szovjetunió-
ból érkezett vendégművészt köszöntött a közönség. zara doluhanova
örmény énekművész többek között glinka-, csajkovszkij-, prokofjev-
műveket adott elő. a koncerten közreműködött nina szvetlanova zón-
goraművész. /mti/

16.00/szb

--
-40-

KA 16²⁰

bb 46. a forradalmi ifjusági napok eseményei - nyolcezer fi-
atal a kecskeméti nagygyűlésen - országsszerte megemlékeztek már-
cius 15-éről

ö vid/kz/tné/ny -cz

1973. március 15.

a március 15-i ünnepség az idén is egyben a forradalmi ifju-
sági napok eseménysorozatának nyitánya volt. a kisz központi bi-
zottsága és a bács-kiskun megyei kisz bizottság ezen a napon
rendezte meg kecskemét történelmi városközpontjában, a kossuth-
szobornál a forradalmi ifjusági napok eseménysorozatának orszá-
gos megnyitó ünnepségét. a mintegy nyolcezer kecskeméti diák és
ifjumszervezet részvételével tartott nagygyűlésen résztvett dr.
horváth istván, a kisz központi bizottságának első titkára, dr.
romány pál, a bács-kiskun megyei pártbizottság első titkára, dr.
dr. gajdócsi istván, a bács-kiskun megyei tanács elnöke, s ott
voltak a megye és város kisz-bizottságai, társadalmi és tömeg-
szervezeteinek vezetői.

a himnusz hangjaira felvonták a forradalmi ifjusági napok zász-
laját, majd magyaros ruhába öltözött lovas fiatalok s 1848-as
„huszárok”, dobpergés közepette 48-as zászlót vittek a kos-
suth-szoborhoz.

az ifjusági demonstráció résztvevőit menyhei lászló, a
kecskeméti városi kisz bizottság megbízott titkára köszöntötte.
ezután dr. horváth istván, a kisz kb. első titkára mondott be-
szédet.

az idén, mint többek között hangsúlyozta, már hetedszer kö-
szöntjük forradalmi ifjusági napokkal nemzeti multunk nagy sors-
fordulóinak jubileumát. a kisz kezdeményezésére hagyományá vált,
hogy együtt ünnepeljük 1848. március 15-ét, 1919. március 21-ét
és 1945. április 4-ét. évről-évre a magyar fiatalok százezrei
idézik fel a multat, hogy erőt és biztatást merítsenek népünk
forradalmi és osztályharcos hagyományaiból.

történelmet teremtő tavaszaink - hangoztatta a szónok -
a haladó emberiség legnemesebb eszményeit ötvözték egybe: az
igazi forradalmiságot, vhazafiságot, a nemzeti újjászületést, az
internacionalizmust. ezért törvényszerű, hogy összetartozik ez
a három dátum.

azokra a hőskökre emlékezünk, akik minden korban felismer-
ték, hogy az igazság, a haladás mellett a helyük, s akik az üldö-
zés, megtorlás ellenére is vállalták a harcot. helytállásuk el-
sősorban az ifjuságnak szolgál példaként. forradalmaink zászló-
vivőéhez kell szabni életünket, hogy újra és újra igazoljuk nem-
zeti és nemzetközi összetartozásunkat.
/folyt köv/ -41-
16.00/ny

KA 16⁴⁰

bb 46. / a forradalmi ifjúsági napok...1.folyt/ny

korunkban, a haladás és reakció, a béke és háború, a szocializmus és imperializmus világméretű küzdelmében csak akkor védhetjük meg a fejleszthetjük nemzeti vívmányainkat, ha jól szolgáljuk a haladó emberiség közös ügyét.

petőfi, vaavári, irinyi, a márciusi ifjak és küzdőtársaik is azért nyertek osztat 125 évvel ezelőtt, mert megértették a történelem parancsát. méltán büszkék lehetünk, hogy az ifjúság színe-java az első perctől az utolsóig ott volt a küzdő sorokban.

dr. horváth istván az 1919-es magyar tanácsköztársaságról szólva hangsúlyozta: ebben a küzdelemben született, erősödött a magyar kommunista ifjúsági mozgalom, amelynek legjobbjai a tanácsköztársaság vérbefojtása után is hűek maradtak elveikhez.

történelmünk új fejezete kezdődött 1945. április 4-én, amikor a szovjet hadsereg felszabadította hazánkat, és megnyílt az út nemzeti és társadalmi fejlődésünk, a szocializmus építése előtt.

ezután az ifjúságnak a szocializmus építésében betöltött szerepéről, majd a párt ifjúságpolitikájáról beszélt, arról a fokozódó gondoskodásról, amely a fiatalokat övezi országszerte. hazánkban társadalmi ügyvé vált a diákok, pályakezdő dolgozó ifjak utjainak egyengetése - hangsúlyozta. a ma élő ifju nemzedék a szocializmusban találja meg élete értelmét: egyszerre élvezője, gazdagítója, formálója és folytatója vívmányainknak. lendületükre, tettekeszségükre számít a társadalom.

a kisz kb. első titkára befejezésül békénknak, függetlenségünknek, felemelkedésünknek arról a garanciájáról beszélt a fiataloknak, amelyet a szocialista táborhoz és a szovjetunió népeihez fűződő barátságunk, együttműködésünk biztosít.

az ünnepség koszoruzással, díszsortüzzel folytatódott. a kisz központi bizottsága nevében dr. horváth istván első titkár és terbe dező, a bács-kiskun megyei kisz bizottság első titkára helyezte el koszorut a kecskeméti kossuth-szobornál. koszoruzták a megyei és városi népfrentbizottságok, kisz-bizottságok is. a fiatalok virágokat vittek a szoborhoz.

/folyt köv/
16.05/ny

NA-1640

-42-

bb 46. / a forradalmi ifjúsági napok....2.folyt/ny

a forradalmi ifjúsági napok országos megnyitója egésznapos programmal folytatódott kecskeméten. a város filmszínházai vendégül látták a fiatalokat, akik találkoztak a „petőfi 73.” című új film alkotóival is. a kecskeméti színház jutalomelőadásán több mint 600 megyebeli diák vett részt. a zománcipari művek klubjában petőfi-szavaloversenyre került sor, az uttörőházban pedig, forradalmár elődök, forradalmár utódok, címmel bélyegkiállítás nyílt. a felsőfoku óvónképző intézetben zenés irodalmi estet rendeztek, többek között a kecskeméti színház művészeinek és a kodály kórus közreműködésével.

nagyszabásu ünnepségek zajlottak le a kiskunsági petőfi emlékhelyeken is. kiskörösön, a költő szülővárosában, a város és a járás ifjúsága, továbbá a „szóljatok szép szavak petőfi sándorról, országos irodalmi vetélkedő döntőjén részvevő fiatalok megkoszoruzták petőfi szobrát. kiskunfélegyházán, petőfi gyermekéveinek városában kétnapos uttörőtalálkozó kezdődött. az ünnepélyes megnyitón átadták az uttörőknek a városi pártbizottság és a városi tanács által adományozott zászlót.

a nap kiemelkedő délelőtti eseményei sorába tartozott a hagyományos koszoruzási ünnepség a pákozdi 1848-as emlékműnél. a ritkás hóesésben mintegy 2000 fejér-megyei fiatal állta körül a nevezetes csata emlékét hirdető obeliszket. ott volt az ünnepségen kersák ferenc, az mszmp fejér megyei bizottságának titkára, boor ferenc, a megyei tanács elnökhelyettese és dr. brunner tiber, a hazafias népfrent megyei bizottságának elnöke is. khaut andrás, a kisz fejér megyei bizottságának első titkára méltatta a forradalmi tavaszok jelentőségét, majd a hazafias népfrent, a kisz megyei bizottsága, a fegyveres erők és a megye fiatalságának képviselői elhelyezték a megemlékezés koszoruját az emlékmű talapzatán. a megyeszékhelyen - székesfehérvárott - ünnepség volt a petőfi filmszínház falán elhelyezett emléktáblánál és az egykori pelikán fogadó épületénél, ahol ugyancsak márványtábla örökíti meg annak emlékét, hogy petőfi sándor vándorszítnész korában azon a helyen is színpadra lépett. megkoszoruzták petőfi szobrát a nevét viselő általános iskolában, elhelyezték a kegyelet virágait a ságvári ligetben lévő 48-as emlékműnél. dunaujváros ősszel felavatott 20 tantermes új általános iskolája ezen a napon vette fel petőfi sándor nevét és a névadó ünnepség keretében leleplezték az iskolában a költő szobrát, e. tóth ila dunaujvárosi szobrászművész alkotását.

/folyt köv/
16.15/ny

NA-1645

-43-

bb 46. / a forradalmi ifjúsági napok.....3.folyt/ny

a kisz dunaujvárosi bizottságának kezdeményezésére a fiatalok petőfi emlékfát ültettek, más csoportok pedig petőfi emlékturát rendeztek: a szakkszentmártoni és a dunavecsei petőfi emlékműzeumot keresték fel. a sárbogárdi gimnáziumot ugyancsak petőfi sándorról nevezték el, a móri gimnázium pedig táncsics Mihály nevét vette fel. adonyban petőfi emlékkiállítás nyílt, uttörő klubot avattak, s többszáz résztvevővel járási uttörő találkozót rendeztek.

a békés megyei ünnepségek egyik központi eseménye a békéscsabán rendezett ifjúsági kórusfesztivál volt. 16 vegyeskórus lépett közönség elé. a műsorukon főleg megzenésített petőfi költemények szerepeltek.

szabolcs-szatmár megye székhelyén -nyiregyházán - a költő nevét viselő kertben felavatták petőfi sándor mellszobrát, vigh tamás szobrászművész alkotását. a költő emlékére elültettek a kertben egy 8 éves hársfát is. a fát nagy földlabdával együtt emelték ki korábbi helyéről. ezen a napon rendezték meg a megyében a „petőfi nyomában,„ címmel szervezett vetélkedők járási és városi döntőit.

zalaegerszegen csány/lászlónak, kossuth közlekedési miniszterének, a szabadságharc egyik mártírjának szobra előtt rendeztek ünnepséget. a hóvihár ellenére mintegy kétezer diák és munkás gyűlt össze. az ünnepség után a csány/lászló nevét viselő közgazdasági szakközépiskolában leleplezték a névadó mellszobrát.

debrecen valamennyi oktatási intézményében ünnepséget tartottak csütörtökön. a város fiataljai megkoszorúzták a petőfi téren a költő szobrát, majd a református nagytemplom előtt álló kossuth szobornál nagygyűlést tartottak. a nagygyűlés szónoka dr. szilágyi gábor, a városi pártbizottság első titkára volt.

a nógrád megyei balassagyarmaton megkoszorúzták a petőfi egykori szálláshelyén elhelyezett márványtáblát, a petőfi általános iskola előcsarnokában leleplezték a költő mellszobrát, konyorcsik jános munkácsy-díjas szobrászművész alkotását. a balassi bálint gimnáziumban petőfi szlovák műfordításainak szenteltek tudományos diákköri ülést.

/folyt köv/
16.20/ny

NA 1655

-44-

bb 46. / a forradalmi ifjúsági napok.....4.folyt/ny

szegezen csütörtökön zajlott le a forradalmi ifjúsági napok csongrád megyei megnyitó ünnepsége. az eseményen ott volt dr. Márta Ferenc, a József Attila Tudományegyetem rektora, Dózsa István, a megyei pártbizottság titkára és Sipos Géza, a szegedi városi pártbizottság első titkára. Főcze Lajos, a kisz központi bizottságának titkára mondott beszédet, majd többszáz új kisz fiatal tett fogadalmat. az ezt követő műsorban először szerepelt nyilvánosság előtt a szegedi ifjúgardisták nemrég szervezett fuvószzenekara. a megye többi városaiban, falvaiban rendezett ünnepségek közül kiemelkedik a sándorfalvai, ahol ezuttal leleplezték le petőfi sándor szobrát, Kelemen Krisztof szobrászművész alkotását. ugyanott a községi pártházban megnyitották a szegedi levéltár és a szegedi múzeum 1848-as dokumentumaiból rendezett kiállítást.

szolnok megyében ugyancsak csütörtök volt a forradalmi ifjúsági napok nyitánya. a fiatalok megemlékeztek a nevezetes szolnoki csata egy-és negyedszázados évfordulójáról, megkoszorúzták petőfi és damjanich szobrát, valamint a szabadságharcos emlékművet. a mezőturi városi művelődési házban megnyílt a petőfi életét bemutató kiállítás, a város egy másik pontján - a volt zsindegyes fogadó épületénél pedig leleplezték azt a márványtáblát, amely petőfi egykori ott-tartózkodásának állít emléket. a költő akkor s mezőtúron írta meg „ utazás az alföldön,„ című költeményét.

a forradalmi ifjúsági napok heves megyei megnyitója s egyben a heves megyei fiatalok legnagyobb szabású március 15-i ünnepsége a kápolnai csata színhelyén zajlott le. az ünnepségen, amelyen megjelent Virág Károly, a megyei pártbizottság titkára is, a hazafias népfront és a kisz megyei bizottságának vezetői megkoszorúzták az emlékművet. Egerben Kégl Károly és Lenkei János 48-as honvédtábornokok emlékművén helyezték el a megemlékezés virágait a fiatalok, az uttörőházban pedig lezajlott a megyei petőfi szavalóverseny. / folyt. köv./

bb 39. utnak indult a másfél milliomodik négyzetméter műanyag parketta a szovjetunióba

i bé/pá szb -cz

1973. március 15.

csütörtökön a hungária műanyagfeldolgozó vállalattól utnak indították a másfél milliomodik négyzetméter műanyag-padlóburkolót, amelyet mozaikparketta mintázattal készítettek. ez a termék egy év alatt rendkívüli népszerűsége tett szert a szovjetunióban és az idén újabb másfél millió négyzetméter exportálására kötöttek megállapodást. a termék értékét növeli, hogy különleges kopásálló műanyagréteg fedi, amely megvédi a rongálódástól, ugyanakkor megőrzi az élénk színt is. /mti/

16.25/szb

-45-

NA 1705

bb 49. a teljesítménye háromszoros - különleges őrlőmű a Lábatlani cementgyárban

vid-kz szb -cz

1973. március 15.

végh józsef, a cement- és mész művek vezérigazgatója csütörtökön különleges őrlőberendezést adott át rendeltetésének a Lábatlani cementgyárban. a német demokratikus köztársaságból vásárolt korszerű gépsor csaknem 30 millió forintba került. háromszor annyi nyersanyagot őrl, mint a gyár eddigi malmaiban. a régi nyersőrlők teljesítménye óránként 24-26 tonna volt, az ndk gyártmányu malomé pedig 76 tonna. nagy előnye még a többszörös teljesítmény mellett az is, hogy kevés villamosenergiát használ fel és irányításához kevés ember szükséges. az új berendezést központi vezérléssel irányított automatikus szalagadagolóval szerelték fel, s automatika szabályozza az alapanyagok, a mész, a márga és a víz arányát is. a különleges konstrukció nemcsak a hazai cementiparban, hanem a német demokratikus köztársaságban is újdonságnak számít még.

a csütörtöki avatóünnepségen megjutalmazták az új őrlőmű szerelőit, építőit. /mti/

--

bb 50. ítélet a szolnoki kőtelek közötti közlekedési baleset ügyében

vid-ká szb -cz

1973. március 15.

a szolnoki járásbíróság csütörtökön ítéletet hirdetett a februárban kőteleknél történt tömeges közlekedési baleset ügyében. február 5-én reggel negyed nyolc tájban szolnok és kőtelek között a menetrendszerűen közlekedő és a megállóban várakozó távolsági autóbuszba hátulról beleütközött egy teherkocsi. a teherautó a baloldali árokba csuszott. eközben a helyszínre érkezett egy másik autóbusz, amelyet pintér zsigmond szolnok, bajcsy-zsilinszky utca 20. szám alatti lakos vezetett - a sűrű köd ellenére - ötven kilométeres sebességgel. fékezni már nem tudott, az álló járműbe szaladt és az árokba borult. a két autóbuszban összesen százötven utas tartózkodott, közülük öten súlyosan, tizennégyen könnyebben megsérültek. a gépjárművekben keletkezett kár ötvenöt ezer forint.

a szolnoki járásbíróság pintér zsigmondot súlyos testi sérülés és tömeges balesetet okozó gondatlanság vétségében találta bűnösnek, ezért egy évi és hat hónapi fogházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte. az ügyész az ítéletet tudomásul vette, pintér zsigmond fellebbezett. /mti/

--

-46-

16.33/szb

NF 1710

bb 51. viharágyu helyett fény-morse - a meteorológiai társaság ülése

t kg/gg szb ie la

1973. március 15.

ülést tartott a magyar meteorológiai társaság csütörtökön a mész anker közti helyiségében. az ülés résztvevői értékelték a társadalmi szervezet elmúlt évi munkáját, amelyben a légszennyeződés hatásainak vizsgálatán kívül a balaton meteorológiai jelzőrendszerének korszerűsítésén is fáradoztak.

a társaság szakemberei már elkészítették a balaton automata szélmérő rendszerének prototípusát. ennek lényege, hogy a tó körül különböző pontokon felállított berendezések azonnal jelzik a síófo-ki obszervatóriumnak a légmozgás változását és így rövidebb idő alatt észre lehet venni a vihar közeledtét. eddig ugyanis minden figyelőállomás telefonon jelezte, hogyan erősödik a szél, s ezért gyakran csak 15-20 perc múlva értesíthette az obszervatórium a vi-zirendőrséget a közelgő viharról.

a meteorológiai társaság ajánlatokat készített a viharjelző korszerűsítésére is. a viharágyuk csak a vihar közeledtét jelzik, s nem tudni pontosan, mikor vonult el a viharral a vész. ezért a társaság szakemberei azt javasolják, hogy a lövések helyett fényjelzést adjanak. a kiemelkedő pontokon elhelyezett, messzire villogó jelzés hatásosabb figyelmeztető, mint a lövés zaja és a rakéta. ha eláll a szél, ezt morse-jelekkel közölhetik. fény-viharjelző működik például a genfi tavon is, s az idei nyáron előreláthatólag a velencei tónál is kipróbálják.

a magyar meteorológiai társaság vezetőinek beszámolója után nivódijakat osztottak ki a kimagaslóan jó munkát végzett tagok között. /mti/

--

bb 52. bodor józsef fogadta a vdk építésügyi küldöttségét

pá szb ie la

1973. március 15.

bodor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter csütörtökön délután hivatalában fogadta bui van cao miniszterhelyettes vezetésével hazánkban tartózkodó vietnami építésügyi küldöttséget.

a vietnami vendégek összegezték az építő- és építőanyagipari vállalatoknál szerzett tapasztalatokat. a magyar építésügyi vezetőkkel arról tárgyaltak, hogy az általuk látott építő- és építőanyagipari technológiák közül melyek felelnének meg leginkább a vietnami újjáépítés feladatainak. /mti/

--

17.35/szb

-47-

KA 1710

bb 53. fordított időjárás: északon meleg - közép-európában hideg van

1 sz/pá szb 1e la

1973. március 15.

európaszerte még mindig anticiklon befolyásolja az időjárást. ez a magasnyomású légköri képződménnyel járó anticiklon a brit-szigetek és az északi, valamint a keleti-tenger környékén száraz időt hozott; hatása még most is több ezer kilométeres körzetben érződik minden irányban. így észak-európában magasabb a napi középhőmérséklet, mint közép-európában. stockholmban például plusz 7 fokot, dánia legészakibb részén is szokattanul meleget, plusz 8 fokot mértek csütörtökön.

az észak-európában uralkodó enyhe óceáni légtömegekkel ellentétben közép-európa időjárását a hideg, kontinentális levegő befolyásolja. a fekete-tenger környéke, így ukraina déli része, románia és bulgária változatlanul a leghűvösebb és legcsapadékosabb terület.

a hűvös időjárás hazánkat két oldalról közelítette meg: egyrészt északkeletről a kárpátokon keresztül, másrészt megkerülve a tátrát északnyugatról, sopron felől. a kettő össztalálkozásával felhőzet alakul ki, néhol kisebb csapadékkal, elsősorban az ország déli és nyugati részén, ahol még csütörtökön is hó, havaseső esett. hazánkban a hőmérséklet több fokkal az évszaknak megfelelő átlag alatt van. az a különleges helyzet alakult ki, hogy az ország legnagyobb részén plusz hét fok alatt volt a hőmérséklet, s csak miskolcon mértek ugyanannyit, mint stockholmban.

a következő napokban fokozatosan felszakadozik majd a felhőzet, s lassu javulás kezdődik. a hőmérséklet azonban csak néhány nap múlva fogja elérni az évszaknak megfelelő átlagot, azaz a 8-11 fokot.
/mti/

--

bb 54. párdi imre,

ok szb la

1973. március 15.

az országos tervehivatal elnöke csütörtökön moszkvába utazott, hogy részt vegyen a kgst tervezési együttműködési bizottságának ülésén. /mti/

--

17.42/szb

-48-

NA 1840

bb 46. /a forradalmi ifjúsági napok eseményei... 5. folyt./-szb

miskolcon, a szakszervezetek borsod megyei tanácsának székháza előtti téren Unnepélyes zászlófelvonással kezdődött meg a forradalmi ifjúsági napok borsodi eseménysorozata. a megnyitó Unnepélyre a római sándor megyei művelődési központban került sor, ahol több mint nyolcszáz résztvevőt hegyi imre, a megyei népfrentbizottság titkára köszöntött, majd dudla józsef, a kisz borsod megyei bizottságának első titkára mondott beszédet. - meggyezerte megemlékeztek az 1848-as szabadságharc 125. évfordulójáról, s az ifjúság képviselői megkoszorúzták a petőfi-szobrokat és emléktáblákat, az 1848-as emlékműveket. a miskolci nehézipari műszaki egyetemen petőfi-emlékiállítás nyílt.

kiemelkedő eseményre került sor győrött, ahol felavatták a huszmillió forintos költséggel és széleskörű társadalmi összefogással épült ifjúsági házat. a magyar vagon- és gépgyár hétmillió, a kisz központi bizottsága hatmillió, a győr-sopron megyei tanács hárommillió, a győr megyei építőipari vállalat egymillió forinttal, a városcsatorna fiataljai pedig kétmillió forint értékű munkával járultak hozzá az új létesítmény megvalósításához. a petőfi sándor nevével viselő ifjúsági ház avatásán jelen volt többek között ribánszky róbert, a budapesti xxif. kerületi pártbizottság első titkára, aki annak idején - mint a kisz központi bizottságának titkára - sokat tett az intézmény létrehozása érdekében. az Unnepélyen illisz lászló, a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának titkára mondott beszédet, majd kitüntetésekkel adott át; a kisz kb „ifjúságért érdemérem”, kitüntetés horváth ade, a magyar vagon- és gépgyár vezérigazgatója, a kisz „aranykoszorus jelvényé”, -t pedig lőrincz józsef, a győri tervező vállalat ybl-díjas építész, az épület tervezője kapta. - ugyancsak győrött koszorúzási Unnepélyt rendeztek kovács páli, az első magyar nyelvű vidéki lap, a „hazánk”, főszerkesztője egykori házának falán elhelyezett petőfi-emléktáblánál.

a forradalmi ifjúsági napok vas megyei megnyitóját cellődmőkön, a kemenesaljai művelődési központban tartották meg, ahol a „pro iuventute”, emléklakettel tüntették ki horváth lajost, a megyei kisz-bizottság első titkárát, horváth miklóst, a szombathelyi városi pártbizottság első titkárát, apró attilát, a vépi mezőgazdasági gépészképző szakiskola igazgatóját, továbbá szombathely város tanácsát. ugyancsak a kemenesaljai művelődési központban megnyílt a „petőfi sándor, a forradalmár és a költő”, című gyermekrajzkiállítás. - szombathelyen a fiatalok megkoszorúzták a „márciusi ifjak”, emléktábláját, s a középfoku tanintézetek kisz-napot rendeztek. a pécsi tanárképző főiskola szombathelyi tagozatán és a tanítóképző intézetben kiosztották a petőfi-pályázat díjait. - ostffy-asszonyfán a fiatalok koszorút helyeztek el annak a háznak a falán, amelyben petőfi 1839. nyarát töltötte.

/folyt.köv./

NA 1840

-49-

bb 46. /a forradalmi ifjúsági napok események... 6. folyt./-szb

a forradalmi ifjúsági napok komárom megyei megnyitóját esztergomban tartották meg. ez volt a kezdete a város fennállásának ezredik évfordulója tiszteletére megrendezendő ünnepségsorozatnak is. az ünnepségen kéri andrás, a kisz központi bizottsága országos ifjúsági tanácsának főtitkára méltatta az évfordulók jelentőségét. megemlékeztek 1848-ról ácseszéren, táncsics mihály szülőfalujában is. tatán, a petőfi-utcában felavatták a költő emléktábláját. a tatai fiatalok megkoszorúzták a temetőben hamary dánielnek, a szabadságharc hős honvédtiszt orvosának, tata szülőföldjének sírját.

pápán, a petőfi-gimnáziumban kiállítás nyílt 1848-as dokumentumokból, petőfi és jókai diákéveinek emlékeiből. hasonló kiállításokat rendeztek a veszprémi bakony múzeumban és várpalotán is.

a kaposvári fiatalok ünnepségén varga károly, a hazafias néppárt somogy megyei bizottságának titkára, országgyűlési képviselő emlékeztetett meg a tavaszi évfordulók jelentőségéről. a petőfi sándor általános iskolában felavatták a költő mellszobrát. a latinca sándor megyei művelődési központban petőfi-emlékkiállítás nyílt. - a balatonboglári ünnepségen dr. ortutay gyula akadémikus mondott beszédet.

csongrád város ifjúságának ünnepségén főcze lajos, a kisz központi bizottságának titkára átadta a kisz kb vörös vándorzás-laját a tiszta butoripari vállalat kisz-fiataljainak, akik a szervezeti és a társadalmi munkában való példamutatással, a munkaversenyben elért sikerekkel érdemelték ki a kitüntetést.

pécsett, a megyei tanács székházában a levéltár kiállítást rendezett a polgári demokratikus forradalomra és a szabadságharcra vonatkozó irásos dokumentumokból. hasonló kiállítás nyílt szigetváron, a várbaráti kör és a zrinyi miklós gimnázium rendezésében. ugyancsak pécssett a nemzeti ünnepen nyitották meg a középiskolás fiatalok első országos diafesztiválját. a pályázatra az ország minden részéből 610 diát küldtek be a tanulók, és ezek közül 175-öt mutatnak be a kiállításon. az első díjat - a munkaügyi minisztérium vándorserlegét - a pécsi zrinyi miklós ipari szakmunkásképző iskola nyerte, második a földes ferenc gimnázium, harmadik pedig a pannonhalmi bencésrendi gimnázium lett.

a forradalmi ifjúsági napok tolna megyei megnyitójára szekszárdon, a béla-téri 48-as emlékműnél került sor, ahol kaczián jános, a megyei kisz-bizottság titkára mondott beszédet. a babis mihály megyei művelődési központban nagygyűlést tartottak, amelynek szónoka varjas jános, a kisz tolna megyei bizottságának első titkára volt. az ünnepi beszéd után a magyar néphadsereg művészegyüttese bemutatta petőfi-emlékműsorát. - sárszentlőrincen új emléktáblát lepleztek le azon a most restaurált házon, amelyben a diák petőfi lakott az 1831-32-es években.

/folyt.köv./
18.10/szb

-50-

N+18⁵

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 259-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1973. március 15.

bb 40. ülést tartott a minisztertanács

ny- cz

1973. március 15.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette ali nasser mohamednek, a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnökének és honvédelmi miniszterének február 25. és március 1. között hazánkban tett hivatalos látogatásáról szóló jelentést. a barátság és a kölcsönös megértés szellemében folytatott tárgyalásokon a felek véleményt cseréltek az időszerű nemzetközi kérdésekről, áttekintették a kétoldalu kapcsolatok alakulását és megvizsgálták az együttműködés elmélyítésének lehetőségeit. megelégedéssel állapították meg, hogy a két kormány álláspontja a legfontosabb nemzetközi kérdésekben azonos, vagy közel áll egymáshoz. elhatározták, hogy a magyar népköztársaság és a jemeni népi demokratikus köztársaság biztatóan fejlődő kétoldalu baráti kapcsolatait a jövőben tovább erősítik. a minisztertanács meggyőződését fejezte ki, hogy a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnökének magyarországi látogatása jelentősen hozzájárult a két baráti ország sokoldalu együttműködésének elmélyítéséhez.

/folyt kö/
15.28/ny

-1-

N+15²

bb 40. / ülést tartott1.folyt/ny

a külügyminiszter jelentést terjesztett elő a párizsi nemzetközi vietnam konferenciáról, amelyen a magyar népköztársaság, mint a vietnami nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság tagja képviseltette magát. a magyar küldöttség tevékenyen közreműködött a konferencia munkájában és részt vállalt abban, hogy a többi aláíró országgal együtt garantálja a párizsi megállapodások végrehajtását, a fegyverszüneti egyezmény rendelkezéseinek tiszteletben tartását. a kormány elfogadta és jóváhagyta a párizsi nemzetközi vietnam konferencián aláírt megállapodást, egyben jóváhagyólag tudomásul vette a magyar küldöttség munkájáról szóló jelentést.

a kormány megtárgyalta az országos tervhivatal elnökének előterjesztését a kgst-országokkal az 1976-1980-as évekre szóló tervegyeztetés tartalmáról és szervezéséről. a tervegyeztetés célja, hogy hozzájáruljon az v. ötéves népgazdasági terv, ezen belül a termelési, beruházási, valamint a külkereskedelmi feladatok megalapozásához és tovább erősítse Magyarország kapcsolatait a kgst-országokkal. a kormány az előterjesztést elfogadta. úgy rendelkezett, hogy a hazai tervezési és nemzetközi tervegyeztetési munkát egymással szoros összhangban kell végezni. ennek érdekében meghatározta a tervegyeztetési munka szakaszait és előírta az országos tervhivatal, a minisztériumok, valamint más, a végrehajtásban érdekelt szervek feladatait.

a kormány megtárgyalta és tudomásul vette a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter jelentését a tavaszi mezőgazdasági munkákra való felkészülésről. felhívta az érintett minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy a feladatok sikeres végrehajtásához a további intézkedéseket tegyék meg.

a kormány megtárgyalta és elfogadta a kohó-és gépipari miniszter jelentését a vörös csillag traktorgyár átszervezéséről. a gyár azon hat kijelölt vállalat között szerepel, amelyeknél a gazdaságos termelési szerkezett kialakítása saját erőből nem biztosítható. termékeit a kívánatosnál kisebb sorozatban gyártja, emiatt nem gazdaságos a termelés. a környező szocialista országokban a traktorokat és más munkagépeket nagy sorozatokban, olcsóbban állítják elő. a gyár működése csak úgy válhat gazdaságossá, ha a jelenlegi gyártmány szerkezetét megváltoztatják. a kormány tudomásul vette, hogy ennek érdekében a kohó-és gépipari miniszter a vörös csillag traktorgyár kisésti gyárát 1973. július 1-1 hatállyal szervezetileg a magyar vagon-és gépgyárhoz - annak vörös csillag gépgyár elnevezésű gyáregységeként -, az egrí gyáregységet pedig a hajtómű-és felvonógyárhoz csatolja.

/folyt köv/

-2-

NA 1545

bb 40. / ülést tartott.....2.folyt/ny

a magyar vagon-és gépgyár vörös csillag gépgyárában a jelenlegi termékek gyártását 1975 végéig fokozatosan megszüntetik, s elsősorban a középsorozatban előállított futóművek és különféle alkatrészek gyártására rendezkednek be. intézkedés történik arról, hogy az átszervezés nyomán szükségessé váló létszámát-csoportosítást zökkenőmentesen bonyolítsák le. az érintett dolgozókat szervezeten más munkaterületekre irányítják át, indokolt esetben nyugdíj korekedvezményt, az átképzéshez pótlékot biztosítanak.

a kormány megtárgyalta az országos tervhivatal elnökének előterjesztését a közművesítés helyzetéről és határozatot hozott a iv. ötéves tervben előirányzott program végrehajtásának biztosítására.

a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke jelentést terjesztett a kormány elé a népi ellenőrzés 1972. évi munkájáról és tapasztalatairól. a múlt évben több mint 27ezer népi ellenőr vett részt 19 ezer vizsgálatban. nőtt a pénzügyi fegyelemnek, valamint a lakosság érdekeinek védelmét segítő bejelentések száma. a vizsgálatok tapasztalatai szerint központi és vállalati erőforrásokból, valamint társadalmi összefogásból bővültek az egészségügyi, a szociális és kulturális ellátás lehetőségei és eszközei. a jelentés megállapítja, hogy a vállalatok és a szövetkezetek nagy többsége az előírt keretek között, eredményesen gazdálkodik. emellett azonban a népi ellenőrzés nem egyszer azt is megállapította, hogy a csoportos és egyéni haszon-szerzés érdekében megsértik az állami érdekeket és rendelkezéseket, s erre olykor a hatékony felügyeleti és belső ellenőrzés hiánya is lehetőséget ad. a kormány a jelentést tudomásul vette.

az állami-és kossuth-díj bizottság előterjesztése alapján a minisztertanács döntött az 1973.évi állami-és kossuth-díjak, valamint a művelődésügyi miniszter javaslatára a kiváló és érdemes művész kitüntető címek adományozásáról.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta./mt1/

15.35/ny

-3-

NA 1545

bb 46. /akorradalmi ifjúsági napok eseményei... 7. folyt./-szb

/a következő bekezdés 20 óráig embargós!/

mintegy négyezer pécsi fiatal nagyszabású fáklyás felvonuláson vett részt. előbb a kossuth-szoborhoz vonultak, amelynek talapzatán koszorút helyeztek el, majd a 48-as téren ünnepi gyűlésre került sor, ahol takács gyula, a baranya megyei tanács elnökhelyettese emlékezett meg 1848. március 15-ről. ezután a fiatalok megkoszorúzták petőfi sándor szobrát. - hasonló ünnepek zajlottak le siklóson, szigetváron, komlón és mohácson is./mt1/
--

mtbb 55. elhunyt bien jános, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa

vid/fm/ny La

1973. március 15.

bien jános, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, 58 éves korában elhunyt. temetése március 19-én, délután egy órakor lesz a pécsi központi temetőben.

az mszmp baranya megyei és pécsi városi bizottsága./mt1/
--

bb 56. képzőművészeti tárlatok békés megyében

vid/ká/ny Las

1973. március 15.

képzőművészeti tárlatok nyíltak csütörtökön békés megyében. békéscsabán bartók józsef mezőberényi festőművész mutatkozott be. ugyancsak csütörtökön nyílt meg szarvason a békés megyei fegyveres erők stúdiójának tárlata. itt öt festő- illetve szobrászművész csaknem félszáz alkotását sorakoztatták fel./mt1/
--

v
bb 57. az új lakásépítési kedvezmények nagy lehetőséget nyújtanak a lakásépítkezések meggyorsításához - megyei lakásaktívá tatabányán

vid/ká/ny La

1973. március 15.

komárom megyében 1969-ben nagyszabású mozgalom bontakozott ki annak érdekében, hogy minden évben minden 100 dolgozó után épüljön egy lakás vállalati támogatással. a tapasztalatokat azóta évente aktívaülésein vitatják meg. ilyen takácskozásra került sor csütörtökön tatabányán a megyei tanács és a szakszervezetek megyei tanácsának rendezésében. a megbeszélésen részt vett havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, pulay zoltán, a megyei pártbizottság titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke.

/folyt kbv/
18.25/ny

-51-

18.25/ny

bb 57. / az új lakásépítési.....folyt/ny

a párt novemberi állásfoglalása nyomán hozott kormányhatározatok kedvezményei sokkal nagyobb lehetőséget nyújtanak a magánérből épülő lakásokhoz. a megyében különösen szükség van erre, ugyanis a negyedik ötéves tervre előirányzott 16.400 lakásból eddig csak 5246 épült fel. ez pedig azt jelenti, hogy a tervszakasz hátralévő idejében a tervezettnél évente mintegy ezerrel több lakást kell felépíteni. ezen belül is eltolódnak az arányok. eredetileg 6500 állami célcsoportos lakást terveztek. az már világosan látható, hogy a rendelkezésre álló összegből, részben az építőipari árak általános emelkedése, részben a helyi problémák miatt, csak 5.000-5.200 lakás épülhet. így magánérből, otp-hittel, illetve vállalati támogatással a tervezettnél mintegy 1500 lakással többet kell 1975-ig felépíteni.

amint az galántai pálnak, a megyei tanács elnökhelyettesének vitaindítójából, valamint pékozdi antalnak, az szmt titkárnak korreferátumából kitűnt, a megye 130 gazdasági egysége közül sok helyen nagy anyagi támogatást nyújtanak a dolgozóknak. számos vállalatnál azonban nagyon keveset tesznek a lakásprobléma megoldására, jóllehet - amint az aktíván állást foglaltak - ez előbb-utóbb nagy munkaerőgondokhoz vezet majd. a megyében képzett lakásfejlesztési alap elmarad az országos átlagtól, és koránt sincs arányban a megyében előállított termelési értékkel.

a tanácskozáson az a vélemény alakult ki, hogy az eredetileg tervezett 16.400 lakást mindenképpen fel kell építeni, s a következő években ki kell használni az új kedvezmények nagy lehetőségeit, annál is inkább, mert a vállalati támogatás az újabb kedvezmények egész sorát nyitja meg. elsősorban a városok és a munkáslakta települések helyzetén kívánnak javítani. az otp megyei igazgatósága a megye öt városában, valamint dorogon épülő társasházainak egy részét már az idén a munkáslakás-építési akció rendelkezésére bocsátja./mt1/

--

vbb 58. Ünnepség a kossuth Lajos katonai főiskolán

vid/gö/fm/ny La

1973. március 15.

az 1848-as polgári forradalom és a szabadságharc kezdetének 125., valamint a kossuth Lajos katonai főiskola jogelődje, a kossuth akadémia megalapításának 25. évfordulója alkalmából csütörtökön ünnepséget rendeztek a szentendrei katonai főiskolán.

/folyt köv/
18.30/ny

-52-

NA 1900

bb 58. / Ünnepség afolyt/ny

az ünnepségen megjelent czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, papp árpád, a munkásörög országos parancsnoka, rácz sándor, a belügyminiszter első helyettese, gosztonyi jános, a művelődésügyi miniszter első helyettese, jámbor miklós, a pest megyei pártbizottság titkára, lakatos tiber, a pest megyei tanács elnökhelyettese, illisz lászló, a kiszk központi bizottságának titkára. ott vlt az ünnepségen b.p.ivanov vezérezredes, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadsereg-csoport parancsnoka, iv.k. andrjuscenko altábornagy, a varsói szerződés egyesített fegyveres erdei főparancsnokságának magyarországi képviselője.

a honvédelmi miniszter katonai fogadása után felolvasták a díszparancsot, majd czinege Lajos vezérezredes mondott ünnepi beszédet. bevezetőjében méltatta 1848. március 15. történelmi-formáló eseményeit, a szabadságharc jelentőségét, szölt a tanácsköztársaság vívmányairól, a magyar antifasiszták harcáról, a-

melyet a horthy-rendszer népi nyomói ellen vívtak. néplink számára - a hazánk felszabadulását követő években a kommunizmus fogalmait meg azt a tanulságot, hogy a szabadság és a függetlenség, a társadalmi vívmányok védelméről gondoskodni egyik leg-
ezentebb kötelességünk - hangsúlyozta a miniszter. ezúttal kezdődött meg 25 évvel ezelőtt a szocialista típusú fegyveres erők kiépítése, s a szocialista tisztek képzése. az elmúlt negyedszázadban a tisztképzés érdekében végzett áldozatos munka nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy fegyveres erőkink, néphadseregünk politikailag és szakmailag jól felkészült, a néphez, a szocializmus ügyéhez, a proletár-internacionalizmus eszméihez rendíthetőenül mű tisztkarral rendelkezik, ezt a munkát segíti a 25 évvel ezelőtt alapított kossuth akadémia jogutódjaként működő kossuth Lajos katonai főiskola, amelynek új létesítményeit is ezen a napon adták át.

kazai barna ezredesnek, a főiskola parancsnokának válaszbeszéde után leleplezték az intézmény névadójának, kossuth Lajosnak a szobrát, csikszentmihályi róbert szobrászművész alkotását. az ünnepség a díszszépad tisztelgésével fejeződött be. a vendégek ezután megtekintették a legkorszerűbb oktatási eszközökkel felszerelt új létesítményeket és az iskola sportcsarnokában megrendezett jubileumi kiállítását./mt1/

--

vbb 60. Ülést tartott a vas megyei képviselőcsoport

vid/fm/ny La

1973. március 15.

csütörtökön szombathelyen ülésezett az országgyűlési képviselők vas megyei csoportja. a képviselők rujaz lászlónéknak, a csoport vezetőjének elnöklátéval megvitatták a parlament következő ülésésszakának előkészületeit, s a csoport 1973.évi munkaprogramját.

/folyt köv/

-53-

NA 1900

bb 60. / ülést tartottfolyt/ny

az elfogadott munkaterv szerint a megye képviselői többek között az év folyamán rendszeresen tanácskoznak az országgyűlés ülészelel előtt, megvitatják a tanács törvény végrehajtásának megyei tapasztalatait, a költségvetési gazdálkodás új vonásait, a közellátás helyzetét, a fogyasztási cikkek árának alakulását, megtekintik a megye nagyobb beruházásait, tanulmányozzák a tanakajdi növényvédő állomás munkáját.

az ülésen tájékoztattak a képviselők atanáctagválasztások előkészületeiről, a jelölőgyűlésekről is./mti/

..-

bb 59. belső híreink jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

szb La

1973. március 15.

32. zenés órsékváltás
 33. iskolai napok a petőfi gimnáziumban
 34. halálos üzemi baleset
 35. „gyermekünk,, - márciusi szám
 36. átszervezik a vörös csillag traktorgyárat
 37. losonczi pál látogatása somogyban
 38. budapesti lengyel kultúra
 39. műanyag parketta
 40. a minisztertanács ülése /hivatalos/
 41. tudományos diákkörök konferenciája
 42. patay lászló kiállítása
 43. bihari tsz-ek
 44. világjáró szövetkezeti tagok
 45. fürdőigazgatóság közleménye
 46. forradalmi ifjúsági napok
 47. termelésfejlesztési tanácskozás városföldön
 48. dalest a szegedi nemzeti színházban
 49. különleges orlómű
 50. ítélet
 51. a meteorológiai társaság ülése
 52. bondor józsef fogadta a vdk építésügyi küldöttségét
 53. fordított időjárás
 54. párdi imre moszkvába utazott
 55. elhunyt bien jános
 57. megyei lakásaktiva
 58. ünnepség a kossuth lajos katonai főiskolán
 59. hírijegyzék
- /mti/

..-

-54-

KA 1910

bb 37. /losonczi pál látogatása somogy megyében... 2. folyt./-szb

a látogatásra elkísérte németh ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, böhm józsef, a megyei tanács elnöke, gajdos lászló, a nagyatádi járási pártbizottság első titkára, kovács ferenc, a megyei tanács nagyatádi járási hivatalának elnöke, s ott voltak csurgó nagyközség vezetői is.

a napsugár ipari szövetkezet munkáját radnóti lászló, a szövetkezet elnöke ismertette. elmondotta, hogy a szövetkezetet 22 esztendeje 24 kisiparos alapította, azóta pedig a létszám 1029-re emelkedett. az utóbbi években megvalósított beruházások eredményeként a szövetkezet az 1972-es évet több mint hétmillió forint nyereséggel zárta. radnóti lászló végül - országgyűlési képviselői minőségében - csurgó nagyközség helyzetéről tájékoztatta az elnöki tanács elnökét, majd a vendégek megtekintették a szövetkezet különböző üzemeit.

ezzel losonczi pál somogy megyei látogatásának első napi programja végetért. /mti/

..-

bb 61. magyar klasszikus és modern drámák ünnepi ciklusa kezdődött a nemzeti színházban

1 nn/tr szb zs La

1973. március 15.

szerdán madách imre mózes című drámájának előadásával a nemzeti színházban megkezdődött a magyar klasszikus és modern drámák ünnepi ciklusa, amely április 4-ig tart. a fővárosi közönség az ország első színháza művészeinek tolmácsolásában a czillei és a hunyadiak, a „cs. végnapjai,, „az utolsó utáni éjszak,, című drámákat, illetve a katonai józsef színház műsorán a „mukányi,, a „bölcsék a fán,, és a „döglött aknák,, című vígjátékokat láthatja. /mti/

..-

bb 62. időjárásjelentés

gg szb La

1973. március 15.

a meteorológiai intézet jelenti március 15-én, csütörtökön este 19 órakor:

csökkenő felhőzet

várható időjárás péntek estig: csökkenő felhőzet, nyugaton és délen is fokozatosan megszűnő havazás. mérsékelt, időnként élénk, helyenként átmenetileg még erős északi-északkeleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 4-9 fok között. /mti/

..-

18.53/szb

-55-

KA 1910

bb 63. közlekedési balesetek

1 ms/gg szb la

1973. március 15.

csütörtökön délután a thököly uton egy autóbusz elgázolta az ittas bancia gábor 24 éves bkv-dolgozót. a mentők koponyasérüléssel, súlyos állapotban a jános kórház idegsebészeti osztályára szállították.

a ferenc körut és a mester utca sarkán egy személygépkocsi ütötte el a 32 éves orbán jánost. sérülése nem súlyos, a mentők a központi baleseti ambulanciára szállították. /mti/

--

bb 64. forgalmi akadály az óbudai villamosközlekedésben

1 ms/gg szb la

1973. március 15.

csütörtökön délután 38 perces forgalmi akadályt okozott a óbudai villamosközlekedésben a vörösvári uti villamos pályaudvar előtt a felsővezeték leszakadása. emiatt a 11-es villamosokat a végállomás előtti megállótól kellett visszafordítani, a 33-asok pedig a pesti oldalon a nyugati pályaudvar és az újpesti hid között jártak, míg a váci ut és a bécsi ut között hét autóbusz bonyolította le a forgalmat az elterelt 33-asok helyett. /mti/

--

bb 65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órá-tól zárásig:

szb la

1973. március 15.

- 60. vas megyei képviselőcsoport ülése
 - 61. magyar drámák ciklusa
 - 62. időjárásjelentés
 - 63. közlekedési balesetek
 - 64. forgalmi akadály
 - 65. hírjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

20.58/szb

-56-

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

KA 2/00

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. március 16.

bb 1. jelentés az észak-déli metróvonalról - megkezdődött a kéregalagút építése

1 -don szb hí -cz

1973. március 16.

gyorsított ütemben, három műszakban mintegy 800 munkás dolgozik az észak-déli metró-vonal építésén. a munkálatokról honvéd tiber, a közlekedési építő vállalat főépítésvezetője tájékoztatta az mti munkatársát.

- a 4,8 kilométer hosszúságú metró-vonal egy szakasz, kéreg alatt, vagyis a föld felszíne alatt néhány méternyi mélységben épül meg. az első megálló a nagyvárad téren lesz. a szerelvények a könyves kálmán körut irányából /ezen a szakaszon fordulnak meg a vonatok/ kéregalagutban futnak a kun béla tér-ig, majd innen tovább a deák térig mélyebben a föld alatt robbognak. a kéregalagút építése már megkezdődött, és március 15-ével hozzáálltunk az ugynevezett átmeneti szakasz kialakításához is, - mondotta honvéd tiber. - ez annyit jelent, hogy a kéregalagútból 100 méter hosszúságban centiméterről-centiméterre, 30 ezrelékes lejtéssel haladunk a kun béla téri aknába, a föld mélyébe. az itteni talajviszonyok jónak mondhatók, mert a föld alatt körülbelül négy méter vastag agyagtakaró húzódik, ami utját állja a földben szivárgó vizeknek. nem ilyen kedvező a talajösszetétel az elbontott munkásorlaktánia környékén, ahol magunknak kell vízzáró réteget képeznünk. most, itt talajvízszint-süllyesztéssel, talajszilárdítással próbálkozunk. ez a munka körülbelül egy évig tart.

/folyt.köv./

-1-

KA